

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การดำเนินงานการบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล
ในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอ
ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร (ตารางที่ 13)
- 1.2 ข้อมูลทั่วไปของครูอนุบาล (ตารางที่ 14)
- 1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองเด็กอนุบาล (ตารางที่ 15)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล
แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการบริหาร (ตารางที่ 16)
 - 2.1.1 งานนโยบาย วางแผน
 - 2.1.2 งานบุคคล
 - 2.1.3 งานทรัพยากร
- 2.2 ด้านการนำไปปฏิบัติ (ตารางที่ 17 - 22)
 - 2.2.1 การจัดประสบการณ์การบริโภคนิสัย
 - 2.2.2 การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล
 - 2.2.3 การประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน
- 2.3 ด้านการประเมินผล (ตารางที่ 23 - 27)
 - 2.3.1 การบริหาร
 - 2.3.2 การนำไปปฏิบัติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร เป็นดังนี้

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	24	47.1
หญิง	27	52.9
2. อายุ		
31 - 35 ปี	2	3.9
36 - 40 ปี	9	17.6
41 - 45 ปี	3	5.9
46 - 50 ปี	3	5.9
51 ปี ขึ้นไป	34	66.7
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	7	13.7
ปริญญาโท	41	80.4
ปริญญาเอก	3	5.9
3.1 สาขาวิชา		
การบริหารการศึกษา	39	76.6
การศึกษาปฐมวัย	3	5.9
ภาษาไทย	1	2.0
การศึกษา	1	2.0
การวัดและประเมินผล	1	2.0
วิทยาศาสตร์	1	2.0
ประถมศึกษา	2	4.0
หลักสูตรและการสอน	2	4.0
พลศึกษา	1	2.0
4. ประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา		
1 - 5 ปี	15	29.4
6 - 10 ปี	6	11.8
11 - 15 ปี	4	7.8
16 - 20 ปี	8	15.7

ตารางที่ 13 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปจาก
แบบสอบถาม

รายการ	จำนวนคน (N = 51)	ร้อยละ
4. ประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา (ต่อ)		
21 ปี ขึ้นไป	18	35.3
5. การจัดระดับความสำคัญของการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล		
มากที่สุด	38	74.5
มาก	13	25.5
6. แหล่งที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล		
นโยบายต้นสังกัด	39	76.5
เข้าร่วมประชุม/สัมมนา/อบรม	29	56.9
สื่อโทรทัศน์/วิทยุ	28	54.9
เว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ	23	45.1
งานวิจัย/เอกสารทางวิชาการ	25	49.0
การศึกษาดูงาน	19	37.3
สื่อสิ่งพิมพ์	28	54.9
อื่นๆ ได้แก่ เอกสารการอบรม และ บุคลากรที่ส่งเข้ารับการอบรม	2	3.9

จากตารางที่ 12 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.2 มีอายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไปมากที่สุด รองลงมา มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 17.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.9 ผู้บริหารส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.4 และ 13.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ จบการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 5.9 โดยจบสาขาวิชาการบริหารการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 76.6 และ 5.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ สาขาวิชาภาษาไทย การศึกษา การวัดและประเมินผล วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา ทั้ง 5 สาขาวิชา เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.0 มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไปมากที่สุด รองลงมา มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระหว่าง 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.3 และ 29.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.8 ผู้บริหารจัดระดับความสำคัญของการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 74.5 และ 25.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้บริหารได้รับ

ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลจากนโยบายต้นสังกัดมากที่สุด รองลงมา คือ จากการเข้าร่วมประชุม สัมมนาและอบรม คิดเป็น ร้อยละ 76.5 และ 56.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เอกสารจากการอบรมและจากบุคลากรที่ส่งเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 3.9

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหาร จำนวน 4 ใน 6 คน เป็นเพศชาย โดยผู้บริหารจำนวน 2 ใน 6 คน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ส่วน 4 ใน 6 คน เป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหารทั้งหมด จบการศึกษาระดับปริญญาโท ผู้บริหาร จำนวน 4 ใน 6 คน มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป ส่วน 2 ใน 6 คน มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร 14 และ 9 ปี ตามลำดับ

1.2 ข้อมูลทั่วไปของครูอนุบาล เป็นดังนี้

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนคน (N = 63)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	63	100
2. อายุ		
26 - 30 ปี	3	4.8
31 - 35 ปี	3	4.8
36 - 40 ปี	6	9.5
41 - 45 ปี	5	7.9
46 ปี ขึ้นไป	46	73.0
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	50	79.4
ปริญญาโท	13	20.6
3.1 สาขาวิชา		
การศึกษาปฐมวัย	34	54.0
การบริหารการศึกษา	7	11.1
พัฒนาการเด็ก	1	1.6
การศึกษา	1	1.6
หลักสูตร	1	1.6
พลศึกษา	2	3.2
ประถมศึกษา	4	6.3

ตารางที่ 14 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลทั่วไปจาก
แบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
3.1 สาขาวิชา (ต่อ)		
สุขศึกษา	2	3.2
ศิลปะ	1	1.6
คณิตศาสตร์	3	4.8
นาฏศิลป์	1	1.6
ภาษาไทย	3	4.8
สังคมศึกษา	3	4.8
4. ประสบการณ์สอนในระดับชั้นอนุบาล		
น้อยกว่า 3 ปี	3	4.8
3 - 5 ปี	5	7.9
6 - 8 ปี	2	3.2
9 - 11 ปี	4	6.3
12 - 14 ปี	3	4.8
มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป	46	73.0
5. ครูประจำชั้นอนุบาล		
อนุบาลปีที่ 1	25	39.7
อนุบาลปีที่ 2	35	55.6
คละอายุ	3	4.8
6. จำนวนเด็กวัยอนุบาลที่ดูแล		
20 - 25 คน	5	7.9
26 - 30 คน	12	19.0
31 - 35 คน	14	22.2
36 - 40 คน	18	28.6
41 - 45 คน	10	15.9
46 คน ขึ้นไป	4	6.3
7. การจัดลำดับความสำคัญของการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล		
มากที่สุด	44	69.8
มาก	14	22.2
ปานกลาง	5	7.9

ตารางที่ 14 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
8. หน้าที่ความรับผิดชอบอื่น (ต่อ)		
ไม่มี	6	9.5
มี	57	90.5
หัวหน้าระดับสายชั้นอนุบาล	9	14.3
งานธุรการ	9	14.3
งานวิชาการ	26	41.3
งานการเงิน	11	17.5
งานห้องสมุด	4	6.3
งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	18	28.6
งานอาคารสถานที่	8	12.7
อื่นๆ ได้แก่ งานอนามัย งานโภชนาการ	25	39.7
9. แหล่งที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล		
นโยบายต้นสังกัด	24	38.1
เข้าร่วมประชุม/สัมมนา/อบรม	58	92.1
สื่อโทรทัศน์/วิทยุ	40	63.5
สื่อสิ่งพิมพ์	37	58.7
เว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ	25	39.7
งานวิจัย/เอกสารทางวิชาการ	18	28.6
การศึกษาดูงาน	18	28.6
อื่นๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง และโรงพยาบาล	2	3.2
10. นำความรู้ที่ได้รับไปดำเนินการ		
ประยุกต์ใช้จัดประสบการณ์	60	95.2
ถ่ายทอดให้เพื่อนครู	50	79.4
พูดคุยกับผู้ปกครอง	53	84.1
จัดทำรายงานต่อผู้บังคับบัญชา	30	47.6
เสนอโครงการต่อผู้บังคับบัญชา	24	38.1
จัดทำแผน	16	25.4
สร้างเครือข่าย	9	14.3
อื่นๆ ได้แก่ จัดทำสารสัมพันธ์ให้ความรู้ผู้ปกครองและจัดสัมมนาครูและ ประชุมผู้ปกครอง	3	4.8

จากตารางที่ 14 ข้อมูลจากแบบสอบถามครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทุกคนเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 46 ปี ขึ้นไป รองลงมา มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.0 และ 9.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี และ 31 - 35 ปี เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมา คือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 79.4 และ 20.6 ตามลำดับ โดยจบสาขาการศึกษาปฐมวัยมากที่สุด รองลงมา คือ การบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.0 และ 11.1 น้อยที่สุด คือ พัฒนาการเด็ก การศึกษา หลักสูตร ศิลปะ และนาฏศิลป์ ทั้ง 5 สาขาวิชา เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.6 มีประสบการณ์สอนระดับอนุบาล ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปมากที่สุด รองลงมา คือ ระหว่าง 3 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.0 และ 7.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ระหว่าง 6 – 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.2 โดยเป็น ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 มากที่สุด รองลงมา เป็นครูประจำชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 55.6 และ 39.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เป็นครูประจำชั้นอนุบาลที่มีเด็กละอายุ คิดเป็นร้อยละ 4.8 มีจำนวนเด็กในความดูแลตั้งแต่ 36 – 40 คน มากที่สุด รองลงมา คือ ตั้งแต่ 31 – 35 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ 22.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ตั้งแต่ 46 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.3 ครูอนุบาลจัดระดับความสำคัญการบริโภคศึกษา สำหรับเด็กวัยอนุบาล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 69.9 และ 22.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.9 เมื่อพิจารณาด้านหน้าที่ความรับผิดชอบอื่น พบว่า ครูอนุบาลส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบอื่น คิดเป็นร้อยละ 90.5 โดยรับผิดชอบงานวิชาการมากที่สุด รองลงมา คือ งานอนามัย โภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 41.3 และ 39.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ งานอาคารสถานที่ คิดเป็นร้อยละ 12.7 ครูอนุบาลได้รับข้อมูลการบริโภคศึกษาจากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา มากที่สุด รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์ วิทยุ คิดเป็นร้อยละ 92.1 และ 63.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ จากผู้ปกครองและโรงพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 3.2 มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมสัมมนาไปประยุกต์ใช้จัดประสบการณ์การบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลมากที่สุด รองลงมา คือ พุดคุยกับผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 95.2 และ 84.1 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ จัดทำสารสัมพันธ์ให้ความรู้ผู้ปกครองและจัดสัมมนาครู และประชุมผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 4.8

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทุกคนเป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน เป็นครูอนุบาลประจำชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวนเท่ากัน คือ ชั้นปีที่ 1 6 คน ครูอนุบาล จำนวน 8 ใน 12 คน มีจำนวนเด็กในความดูแลตั้งแต่ 31 – 35 คน ส่วนครูอนุบาล จำนวน 4 ใน 12 คน มีจำนวนเด็กในความดูแลตั้งแต่ 26 – 30 คน

1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองเด็กอนุบาล เป็นดังนี้

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครองเด็กอนุบาล จำแนกตามข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n = 409)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	93	22.7
หญิง	316	77.3
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	8	2.0
26 – 30 ปี	56	13.7
31 – 35 ปี	124	30.3
36 – 40 ปี	104	25.4
41 – 45 ปี	67	16.4
46 ปี ขึ้นไป	50	12.2
3. ความสัมพันธ์กับเด็ก		
บิดา	92	22.5
มารดา	289	70.7
อื่นๆ ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย น้า	28	6.8
4. ระดับชั้นอนุบาล		
ชั้นอนุบาลปีที่ 1	171	41.8
ชั้นอนุบาลปีที่ 2	238	58.2
5. วุฒิการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	17	4.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)	50	12.2
อนุปริญญา	53	13.0
ปริญญาตรี	242	59.2
ปริญญาโท	40	9.8
อื่นๆ ได้แก่ ปริญญาเอก	7	1.7
6. อาชีพ		
แม่บ้าน หรือ พ่อบ้าน	58	14.2
ค้าขาย – ประกอบธุรกิจส่วนตัว	90	22.0

ตารางที่ 15 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n = 409)	ร้อยละ
6. อาชีพ (ต่อ)		
รับราชการ	149	36.4
รัฐวิสาหกิจ	19	4.6
รับจ้าง (บริษัทเอกชน)	77	18.8
เกษตรกร/กสิกร	9	2.2
อื่นๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ	7	1.7
7. การจัดลำดับความสำคัญของการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล		
มากที่สุด	233	57.0
มาก	139	34.0
ปานกลาง	35	8.6
น้อย	2	0.5

จากตารางที่ 15 ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมา เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.3 และ 22.7 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 และ 25.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 2 โดยเป็นมารดามากที่สุด รองลงมา เป็นบิดา คิดเป็นร้อยละ 70.7 และ 22.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ปู่ ย่า ตา ยาย และน้า คิดเป็นร้อยละ 6.8 ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 รองลงมา เป็นผู้ปกครองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 58.2 และ 41.8 ตามลำดับ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด รองลงมา คือ อนุปริญญาศึกษา คิดเป็นร้อยละ 59.2 และ 13 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 1.7 ประกอบอาชีพรับราชการมากที่สุด รองลงมา คือ ค้าขาย ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 36.4 และ 22 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ข้าราชการบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 1.7 ผู้ปกครองจัดระดับความสำคัญของการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.0 และ 34.0 ตามลำดับ น้อยที่สุด อยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.5

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเด็กอนุบาล พบว่า ผู้ประกอบการเด็กอนุบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง รองลงมา เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ 16.7 ตามลำดับ และผู้ประกอบการที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มเป็นผู้ประกอบการของเด็กอนุบาลชั้นปีที่ 1 และ 2 เท่ากัน คิดเป็น ร้อยละ 50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล

การดำเนินงานการบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การบริหาร การนำไปปฏิบัติ และการประเมินผล รายละเอียดเป็นดังนี้

2.1 การบริหาร มีองค์ประกอบ 3 งาน ได้แก่ 1) งานนโยบาย วางแผน 2) งานบุคคล และ 3) งานทรัพยากร นำเสนอในตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลการบริหารจากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
1) งานนโยบาย วางแผน		
1.1) การจัดทำแผนการบริโภคนิสัย		
ไม่มี	3	5.9
มี โครงการ ดังนี้	48	94.1
การเลือกซื้อสินค้า ของเล่น และบริการ	20	39.2
การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า	37	72.5
การเลือกรับข้อมูล ข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสิ่งพิมพ์	32	62.7
การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	37	72.5
การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม	35	68.6
การใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	45	88.2
1.2) นโยบายส่งเสริมการเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ		
ไม่กำหนด	2	3.9
กำหนด	49	96.1
คุณสมบัติร้านค้าในโรงเรียน	45	88.2
ขอความร่วมมือผู้ประกอบการไม่สนับสนุนให้ซื้อสินค้ารอบรั้วโรงเรียน	41	80.4
ขอความร่วมมือชุมชนจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพ	24	47.1

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านการบริหารจาก
แบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
1.2) นโยบายส่งเสริมการเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ (ต่อ)		
ขอความร่วมมือพ่อค้าแม่ค้าในชุมชนไม่จำหน่ายสินค้ารอบรั้วโรงเรียน	30	58.5
ไม่รับการอุดหนุน หรือการจัดกิจกรรมจากผู้อุปถัมภ์ที่มีโฆษณาแฝง	26	51.0
1.3) นโยบายการส่งเสริมการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า (ต่อ)		
ไม่กำหนด	8.3	2.0
กำหนด	50	98.0
จัดอาหารว่างที่มีประโยชน์ เช่น ผลไม้	43	84.3
จัดให้ดื่มนมจืด	48	94.1
จัดอาหารกลางวันมีส่วนประกอบผักทุกวัน	44	86.3
จัดอาหารกลางวันที่มีรสไม่จัด	40	78.4
จัดจำหน่ายอาหารเช้า	22	43.1
ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เด็กรับประทาน		
อาหารรสจัด	34	66.7
ไม่รับการสนับสนุนหรือการจัดกิจกรรมจากผู้ผลิตอาหาร		
ขนมกรุบกรอบ เครื่องดื่มรสหวานจัด	32	62.7
1.4) นโยบายการส่งเสริมการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์		
ไม่กำหนด	2	3.9
กำหนด	49	96.1
ขอความร่วมมือผู้ปกครองไม่ให้นำเครื่องมือสื่อสารมาโรงเรียน	39	76.5
ขอความร่วมมือร้านเกมในชุมชนไม่อนุญาตให้เด็กวัยอนุบาล		
เข้าใช้บริการ	24	47.1
ให้ครูใช้วิธีดี รายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ เนื้อหาเหมาะสมกับวัย	41	80.4
ให้ครูใช้วิธีดี โทรทัศน์ เพื่อประกอบการจัดประสบการณ์	35	68.6
กำหนดระยะเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาไม่เกิน		
30 นาทีต่อวัน	17	33.1
สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานที่ไม่หวังผลกำไรเพื่อให้ความรู้		
การทำหนังสือ	18	35.3
อื่นๆ ได้แก่ โทรทัศน์วงจรปิดในโรงเรียน	3	5.9
1.5) นโยบายส่งเสริมการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย		
กำหนด	51	100.0

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านการบริหาร
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
1.5) นโยบายส่งเสริมการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย (ต่อ)		
จัดเครื่องเล่นสนามที่ได้มาตรฐาน	43	84.3
ระบุคุณสมบัติของวัสดุ สี ของเล่นปลอดสารพิษ	48	94.1
จัดเก็บผลิตภัณฑ์น้ำยา ยา สารเคมี ไว้ในที่ที่เหมาะสม พ้นจากมือเด็ก	45	88.2
มีป้าย สัญลักษณ์ คำเตือนเกี่ยวกับ ความปลอดภัย อันตราย	31	60.8
เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้	33	64.7
1.6) นโยบายส่งเสริมการใช้จ่ายอย่างประหยัด และการเก็บออม		
กำหนด	51	100
ออมเงินกับโรงเรียน	39	76.5
ไม่ให้เด็กนำเงินมาโรงเรียน	32	62.7
หน่วยงานภายนอกจัดกิจกรรม หรือให้ความรู้	30	58.8
1.7) นโยบายส่งเสริมการใช้และดูแลรักษาทรัพยากร		
ไม่กำหนด	1	2.0
กำหนด	50	98.0
จัดภาชนะเพื่อแยกเศษอาหาร	40	78.4
จัดให้มีที่ทิ้งขยะและแยกขยะ	45	88.2
ติดป้ายคัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	24	47.1
รณรงค์ใช้ถ้วย ถังพลาสติก โฟม	21	41.2
รณรงค์รับประทานอาหาร พอประมาณ	49	96.1
อื่นๆ ได้แก่ กิจกรรม 3R (Reduce Reuse Recycle)	2	3.9
1.8) การกำหนดนิสัยทัศนคติสอดคล้องกับปัญหาเด็ก		
เด็กมีน้ำหนักร้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	26	51.0
เด็กมีน้ำหนักเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	43	84.3
เด็กติดเกม	12	23.5
เด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมตามสื่อ	15	29.4
เด็กขาดสารอาหาร	11	21.6
เด็กติดอาหาร เครื่องดื่ม รสหวาน	19	37.3
เด็กติดขนมกรุบกรอบ	28	54.9
เด็กชอบนมเพื่อต้องการของแถม	25	49.0
เด็กรับประทานทั้งขว้าง	31	60.8

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านการบริหาร
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
1.8) การกำหนดวิสัยทัศน์สอดคล้องกับปัญหาเด็ก (ต่อ)		
เด็กบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย	25	49.0
เด็กไม่รู้คุณค่าการใช้ทรัพยากร	23	45.1
เด็กบาดเจ็บ เจ็บป่วยจากการสัมผัส สารเคมีอันตราย	7	13.7
1.9) ความคาดหวังพฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาลในอีก 3 ปี ข้างหน้า		
ฉลาดกิน ฉลาดใช้ ฉลาดเลือก	46	90.2
บริโภคอย่างรู้คุณค่า	44	86.3
สุขภาพะทางกาย	45	88.2
รู้เท่าทันสื่อ	37	72.5
ประหยัด อดออม	44	86.3
รักษาสິงแวดล้อม	43	84.3
1.10) การกำหนดวิธีการดำเนินงาน		
ไม่กำหนด	2	3.9
กำหนด	49	96.1
ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	42	82.4
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	37	72.5
ผู้รับผิดชอบโครงการ กิจกรรม	43	84.3
ระยะเวลาในการติดตาม ตรวจสอบ	38	74.5
2) งานบุคคล		
2.1) การมอบหมายผู้ดูแลแผนงาน		
ผู้บริหาร	22	43.1
คณะกรรมการสถานศึกษา	8	15.7
จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะ	19	37.3
ฝ่ายวิชาการ	15	29.2
หัวหน้าระดับชั้นอนุบาล	44	86.3
ครูประจำชั้นอนุบาล	47	92.2
อื่นๆ ได้แก่ หัวหน้างานโภชนาการ ฝ่ายบริหารทั่วไป ครูพี่เลี้ยง	2	16.7
2.2) การฝึกอบรม ความรู้ ความเข้าใจ		
ไม่จัด		
มีการจัด	51	100

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านการบริหาร
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N =51)	ร้อยละ
2.2) การฝึกอบรม ความรู้ ความเข้าใจ (ต่อ)		
อบรมภายในโรงเรียน	36	70.6
อบรมภายนอกโรงเรียน	14	27.5
ประชุมแลกเปลี่ยนความรู้	38	74.5
เชิญวิทยากรให้ความรู้	23	45.1
ศึกษาดูงานนอกโรงเรียน	26	51.0
ให้ศึกษาจากสื่อออนไลน์	23	45.1
อื่นๆ ได้แก่ ระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม	1	2.0
3) งานทรัพยากร		
3.1) การจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน		
มีการจัด	51	100.0
สถานที่รับประทานอาหาร โรงครัวและที่จำหน่ายอาหารถูกสุขอนามัย	41	80.4
สนามเด็กเล่นเฉพาะเด็กวัยอนุบาล	46	90.2
ติดป้ายสัญลักษณ์ คำเตือน เกี่ยวกับความปลอดภัย อันตราย	26	51.0
แบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน พื้นที่อันตราย พื้นที่เล่น	25	49.0
พื้นที่สำหรับปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	29	59.6
พัฒนาพื้นที่สีเขียว ตกแต่งให้ร่มรื่น	38	74.5
อาคารเรียน โรงอาหาร แสงสว่างส่องผ่าน	35	68.6
ห้องสมุดเคลื่อนที่ เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน	29	56.5
แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกตามแผน	31	60.8
อื่นๆ ได้แก่ ดูแลสิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะ	1	2.0
3.2) แหล่งงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน		
งบรายหัว	45	88.2
งบอุดหนุนเรียนฟรี	23	45.1
เงินบริจาค	28	54.9
ขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	18	35.3
อื่นๆ ได้แก่ สมาคมผู้ปกครอง งบสวัสดิการของสถานศึกษา	3	5.9
3.3) การจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน		
ร้อยละ 10	13	25.5
ร้อยละ 20	9	17.6

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านการบริหาร
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N =51)	ร้อยละ
3.3) การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน (ต่อ)		
ร้อยละ 30	8	15.7
อื่นๆ ได้แก่ ตามที่จ่ายจริง	20	39.2

จากตารางที่ 16 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลด้านการบริหาร ประกอบด้วยประเด็นหลัก 3 ประเด็น ได้แก่ งานนโยบาย วางแผน งานบุคคล และงานทรัพยากร มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) งานนโยบาย ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร ประกอบด้วย 3 ประเด็น ได้แก่ การจัดทำแผน การกำหนดวิสัยทัศน์ และการกำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนการดำเนินงานการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 94.1 และมีกำหนดวิธีการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 96.1 รายละเอียดในแต่ละประเด็นย่อย ดังนี้

1. 1) การจัดทำแผน พบว่า ผู้บริหารมีการจัดทำแผนในสาระการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่ามากที่สุด รองลงมา คือ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า และการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ทั้ง 2 สาระเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 88.2 และ 72.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 62.7 เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบของนโยบายการส่งเสริมการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลตาม 6 สาระ มีรายละเอียด ดังนี้

(1) การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดคุณสมบัติของร้านค้ามากที่สุด รองลงมา คือ การขอความร่วมมือผู้ประกอบการไม่สนับสนุนให้ซื้อสินค้านอกรั้วโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.2 และ 80.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การขอความร่วมมือชุมชนจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 47.1

(2) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดให้เด็กวัยอนุบาลได้ดื่มนมจืดมากที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดให้จัดอาหารกลางวันที่มีส่วนประกอบของผักทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 94.1 และ 86.3 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การจัดจำหน่ายอาหารเข้า คิดเป็นร้อยละ 43.1

(3) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดให้ครูใช้วิธีดี รายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพ เนื้อหาเหมาะสมกับวัยมากที่สุด รองลงมา คือ ขอความร่วมมือผู้ปกครองไม่让孩子นำเครื่องมือสื่อสารมาโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 80.4 และ 76.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การประชุมชั้นเรียนโดยใช้โทรทัศน์วงจรปิดในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.9

(4) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดคุณสมบัติของวัสดุ สื่อ ของเล่นที่ปลอดภัยมากที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดให้จัดเก็บผลิตภัณฑ์น้ำยา สารเคมี ไว้ในที่ที่เหมาะสมและให้พ้นจากมือเด็ก คิดเป็นร้อยละ 94.1 และ 88.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การกำหนดให้ มีป้าย สัญลักษณ์ คำเตือนเกี่ยวกับ ความปลอดภัย อันตราย คิดเป็นร้อยละ 60.8

(5) การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม พบว่า ผู้บริหารกำหนดให้เด็กวัยอนุบาลออมเงินกับโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ขอความร่วมมือผู้ปกครองไม่让孩子นำเงินมาโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.5 และ 62.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ กำหนดให้หน่วยงานภายนอกจัดกิจกรรมหรือให้ความรู้กับเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 58.8

(6) การส่งเสริมการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการรณรงค์รับประทานอาหารพอประมาณมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดให้มีที่ทิ้งขยะ และแยกขยะเพียงพอ และเป็นที่เป็นทาง คิดเป็นร้อยละ 96.1 และ 88.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ กิจกรรม 3R (Reduce Reuse Recycle) คิดเป็นร้อยละ 3.9

1.2) การกำหนดวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์การดำเนินงานสอดคล้องกับปัญหาเด็กมีน้ำหนักเกินเกณฑ์มากที่สุด รองลงมา คือ เด็กรับประทานทั้งข้าวว่าง คิดเป็นร้อยละ 84.3 และ 60.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เด็กบาดเจ็บ เจ็บป่วยจากการสัมผัสสารเคมีอันตราย คิดเป็นร้อยละ 13.7 ทั้งนี้ ผู้บริหารมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาลให้เป็นผู้ฉลาดกิน ฉลาดใช้ ฉลาดเลือก มากที่สุด รองลงมา คือ มีสุขภาวะทางกาย คิดเป็นร้อยละ 90.2 และ 88.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การรู้เท่าทันสื่อ คิดเป็นร้อยละ 72.5

1.3) การกำหนดวิธีการดำเนินงาน พบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดวิธีการดำเนินงานโดยกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการ/ กิจกรรมมากที่สุด รองลงมา คือ ประสานสัมพันธ์การดำเนินงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ คิดเป็นร้อยละ 84.3 และ 82.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ระยะเวลาในการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 72.5

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 6 คน มีการประชุมจัดทำเอกสารแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดวิธีการดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน

การบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยพิจารณาแผนร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา และครูอนุบาลทั้งหมด ในช่วงระหว่างปิดภาคการศึกษา

ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำทุกโรง มีการจัดโครงการ ส่งเสริมการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยโรงเรียนแกนนำ จำนวน 5 ใน 6 โรง จัดทำโครงการ ใน 3 สาระ ได้แก่ 1) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า 2) การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม และ 3) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โรงเรียนแกนนำ จำนวน 4 ใน 6 โรง มีการจัดทำแผนใน 2 เรื่อง ได้แก่ 1) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ และ 2) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

2) งานบุคคล ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ บทบาทหน้าที่บุคลากร และการพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มอบหมายให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดูแลแผนงานการบริโภคศึกษา และผู้บริหารทั้งหมดจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้แก่บุคลากร ด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนมากที่สุด มีรายละเอียดในแต่ละประเด็นย่อย ดังนี้

2.1) บทบาทหน้าที่บุคลากร พบว่า ผู้บริหารมอบหมายให้ครูประจำชั้นอนุบาล เป็นผู้ดูแลแผนงานการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลมากที่สุด รองลงมา คือ หัวหน้าระดับชั้นอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 92.2 และ 86.3 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.7

2.2) การพัฒนาบุคลากร พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล ด้วยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความรู้อย่างมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดอบรมภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.5 และ 70.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม คิดเป็นร้อยละ 2.0

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 6 คน จัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในสถานศึกษาและใช้เกณฑ์คัดเลือกบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงตามความถนัดและความสนใจเข้ารับการอบรม ศึกษาดูงานภายนอกสถานศึกษา

ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำทั้งหมด 6 โรง มีการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูอนุบาล โดยจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมภายในโรงเรียนและทัศนศึกษาดูงานนอกสถานศึกษา

3) งานทรัพยากร ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ สิ่งแวดล้อม และการเงินและงบประมาณ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน จัดสรรงบรายหัวในการดำเนินงานมากที่สุด รายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละประเด็นย่อย ดังนี้

3.1) สิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้บริหารจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงาน การบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยจัดพื้นที่สนามเด็กเล่นไว้ให้เด็กโดยเฉพาะมากที่สุด รองลงมา คือ จัดสถานที่รับประทานอาหารโรงครัว และที่จำหน่ายอาหารอย่างถูกสุขลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 90.2 และ 80.4 น้อยที่สุด คือ ดูแลสิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะ คิดเป็นร้อยละ 2.0

3.2) การเงินและงบประมาณ พบว่า ผู้บริหารใช้งบรายหัวในการดำเนินงาน มากที่สุด รองลงมา คือ เงินบริจาค คิดเป็นร้อยละ 88.2 และ 54.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เงินจากสมาคมผู้ปกครองและจบสวัสดิการของสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.9 ทั้งนี้ ผู้บริหาร จัดสรรงบประมาณตามที่จ่ายจริงมากที่สุด รองลงมา คือ จัดสรรร้อยละ 10 ของงบประมาณ ประจำปี คิดเป็นร้อยละ 39.2 และ 25.5 ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ จัดสรรร้อยละ 30 ของ งบประมาณประจำปี คิดเป็นร้อยละ 15.7

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหาร จำนวน 2 ใน 6 คน พึงพอใจ กับการจัดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ส่วน 4 ใน 6 คน ต้องการปรับปรุงสนามเด็กเล่นพื้นที่ใน โรงเรียนให้สามารถปรับเปลี่ยนใช้สอยเอื้อต่อการจัดกิจกรรมและเป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดจน ต้องการตกแต่งภูมิทัศน์ให้สวยงาม ส่วนการรณรงค์ให้ใช้น้ำและไฟฟ้าอย่างประหยัดยังไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ และผู้บริหารทั้ง 6 คน ให้ข้อมูลว่า มีการจัดสรรงบประมาณในการ ดำเนินงาน โดยใช้งบรายหัวและขอรับบริจาคจากหน่วยงานภายนอก

ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำจำนวน 4 ใน 6 โรง มีการจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียนให้สวยงาม ปรับปรุงพื้นที่สนามเด็กเล่นของ เด็กอนุบาล โดยโรงเรียนแกนนำทั้ง 6 โรง ระบุงบประมาณรายจ่าย แหล่งที่มาของงบประมาณ และตั้งวงเงินค่าใช้จ่ายของวัสดุอุปกรณ์ ไว้ในแต่ละโครงการ/กิจกรรม

2.2 การนำไปปฏิบัติ มีองค์ประกอบ 3 เรื่อง ได้แก่ 1) การจัดประสบการณ์การบริโภค ศึกษา 2) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล และ 3) การประสานความร่วมมือระหว่าง บ้าน โรงเรียนและชุมชน นำเสนอในตารางที่ 17 – 21

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในประเด็นเนื้อหาสาระ
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้		
1.1) แหล่งข้อมูล เอกสารพิจารณาประกอบการจัดประสบการณ์		
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546	55	87.3
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	23	36.5
หลักสูตรสถานศึกษา	46	73.0
สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ งานวิจัย	48	76.2
เว็บไซต์	24	38.1
อื่นๆ ได้แก่ เอกสารจากการเข้าร่วมอบรม	6	9.5
1.2) แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้		
จัดตามความสนใจของเด็ก	50	79.4
จัดตามลำดับความสำคัญและวัตถุประสงค์	26	41.3
จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	45	71.4
จัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	40	63.5
จัดประสบการณ์ผ่านกิจวัตรประจำวัน	53	84.1
จัดสาระการเรียนรู้บูรณาการ กับสาระอื่น	34	55.8
จัดให้สอดคล้องกับสภาพบริบท ชุมชน	27	42.9
1.3) การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้		
ไม่มี	13	20.6
มี	50	79.4
ทำโดยลำพัง	8	12.7
ทำร่วมกับเพื่อนครูอนุบาล	20	31.7
ทำร่วมกับเพื่อนครูอนุบาลและ หัวหน้าระดับชั้น	11	17.5
ทำร่วมกับเพื่อนครูอนุบาลหัวหน้าระดับชั้น และฝ่ายวิชาการ	30	47.6
1.4) การคัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้		
เลือกจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก	47	74.6
เลือกจากประโยชน์ที่เด็กนำไปปฏิบัติได้	58	92.1
เลือกตามความสนใจของเด็ก	45	71.4
เลือกจากปริมาณเนื้อหาสาระกับระยะเวลา	21	33.0
เลือกจากความต้องการของผู้ปกครอง	13	20.6
เลือกจากความพร้อมของโรงเรียน/บุคลากร	13	20.6

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในภาคศึกษา ในประเด็นเนื้อหาสาระ
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
1.5) การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ		
ไม่จัด	7	11.1
มีการจัดประสบการณ์	56	88.9
สถานที่ซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ เช่น ตลาด ร้านตัดผม	43	68.3
การละเล่น ของเล่น และเกมต่างๆ	48	76.2
การเลือกซื้อสินค้า ของเล่น เช่น การดูบรรจุหีบห่อ ดูฉลาก	36	57.1
กระบวนการซื้อสินค้า การดู การตัดสินใจ การเลือกและการจ่ายเงิน	29	46.0
1.6) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้องอนามัยและมีคุณค่า		
มีการจัดประสบการณ์	63	100.0
อาหารหลัก 5 หมู่	58	92.1
อาหารที่มีและไม่มีประโยชน์	62	98.4
การรับประทานอาหารอย่างพอประมาณ	60	95.2
แหล่งที่มาของอาหารประเภทต่างๆ	51	81.0
1.7) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์		
ไม่จัด	9	14.3
มีการจัดประสบการณ์	54	85.7
การเลือกบริโภคสื่อ	44	69.8
การรู้เท่าทันสื่อ	37	58.7
การใช้สื่อประเภทต่างๆ อย่างถูกวิธี	44	69.8
การเลือกใช้สื่อที่มีประโยชน์	47	74.6
1.8) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย		
ไม่จัด	1	1.6
มีการจัดประสบการณ์	62	98.4
รู้จักการขอความช่วยเหลือ	51	81.0
รู้จักการเล่นของเล่นอย่างถูกวิธี ไม่นำเข้าปาก ไม่ขว้างปา	60	95.2
รู้จักสัญลักษณ์อันตรายบนผลิตภัณฑ์ เช่น สัญลักษณ์กะโหลกไขว้	46	73.0
รู้จักการปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อพบ ป้ายหรือสัญลักษณ์ อันตราย	44	69.8
1.9) การใช้จ่ายอย่างประหยัด และการเก็บออม		
มีการจัดประสบการณ์	63	100.0
รู้จักวิธีการเก็บเงินให้ปลอดภัย	41	65.1

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา ในประเด็นเนื้อหาสาระ
จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
1.9) การใช้จ่ายอย่างประหยัด และการเก็บออม (ต่อ)		
รู้จักวิธีการเก็บออม เช่น การหยอดกระปุก	62	98.4
รู้จักการไม่ใช้เงินจนหมด	38	60.3
รู้จักมูลค่าของเงิน เช่น 1 บาท 5 บาท	50	79.4
1.10) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า		
มีการจัดประสบการณ์	63	100.0
การประหยัดการใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ	62	98.4
การนำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ซ้ำ	51	81.0
การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรรูป	48	76.2
การรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้	61	96.8

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา ในประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และสื่อการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม จากแบบสอบถาม

รายการ	การเลือก ซื้อสินค้า ของเล่น และ บริการ ร้อยละ (N = 63)	การเลือก รับประทาน อาหาร ที่ถูกต้อง อนามัย ร้อยละ (N = 63)	การเลือก รับข้อมูล ข่าวสาร จาก โฆษณา ร้อยละ (N = 63)	การปฏิบัติ ตนให้ ปลอดภัย ร้อยละ (N = 63)	การใช้ จ่ายอย่าง ประหยัด ร้อยละ (N = 63)	การใช้และ ดูแลรักษา ทรัพยากร อย่างรู้ คุณค่า ร้อยละ (N = 63)
2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
การสาธิต	33.3 (21)	85.7 (54)	38.1 (34)	55.6 (35)	36.5 (23)	50.8 (32)
การสนทนา	84.1 (53)	49.2 (31)	77.8 (49)	90.5 (57)	73.0 (46)	85.7 (54)
การเล่นบทบาทสมมติ	69.8 (44)	58.7 (37)	44.0 (28)	61.9 (39)	50.8 (32)	41.3 (26)
การทดลอง	23.8 (15)	49.2 (31)	31.7 (20)	33.3 (21)	22.2 (14)	27.0 (17)
การไปทัศนศึกษา	42.9 (27)	34.9 (22)	30.2 (19)	36.5 (23)	15.9 (10)	38.1 (24)
การใช้เกม	31.7 (20)	33.3 (21)	31.7 (20)	41.3 (26)	25.4 (16)	25.4 (16)
สถานการณ์จำลอง	42.9 (27)	34.9 (22)	25.4 (16)	49.2 (31)	36.5 (23)	31.7 (20)
ลงมือปฏิบัติ	50.8 (32)	82.5 (52)	58.7 (37)	60.3 (38)	71.4 (45)	79.4 (50)
เชิญวิทยากร	19.0 (12)	31.7 (20)	23.8 (15)	31.7 (20)	17.5 (11)	19.0 (12)

ตารางที่ 18 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา ในประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และสื่อการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม จากแบบสอบถาม

รายการ	การเลือก ซื้อสินค้า ของเล่น และ บริการ ร้อยละ (N = 63)	การเลือก รับประทานอาหาร ที่ถูกสุข อนามัย ร้อยละ (N = 63)	การเลือก รับข้อมูล ข่าวสาร จาก โฆษณา ร้อยละ (N = 63)	การปฏิบัติ ตนให้ ปลอดภัย ร้อยละ (N = 63)	การใช้ จ่ายอย่าง ประหยัด ร้อยละ (N = 63)	การใช้และ ดูแลรักษา ทรัพยากร อย่างรู้ คุณค่า ร้อยละ (N = 63)
2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)						
การสำรวจ	25.4 (16)	23.8 (15)	20.6 (13)	27.0 (17)	23.8 (15)	33.3 (21)
3) การเลือกใช้สื่อการสอนสำหรับการจัดประสบการณ์						
หนังสือนิทาน	82.5 (52)	92.1 (58)	68.3 (43)	88.9 (56)	88.9 (56)	84.1 (53)
หุ่นมือ	28.6 (18)	39.7 (25)	30.2 (19)	42.9 (27)	33.3 (21)	31.7 (20)
โทรทัศน์	44.4 (28)	54.0 (34)	54.0 (34)	58.7 (37)	38.1 (24)	39.7 (25)
วิทยุ	6.3 (4)	6.3 (4)	6.3 (4)	15.9 (10)	12.7 (8)	11.1 (7)
คอมพิวเตอร์	34.9 (22)	39.7 (25)	39.7 (25)	41.3 (26)	25.4 (16)	41.3 (26)
วีดิทัศน์	23.8 (15)	36.5 (23)	36.5 (23)	38.1 (24)	30.2 (19)	34.9 (22)
เพลง	54.0 (34)	79.4 (50)	79.4 (50)	74.6 (47)	66.7 (42)	76.2 (48)
คำคล้องจอง บทกลอน	54.0 (34)	74.0 (46)	74.0 (46)	73.0 (46)	68.3 (43)	65.1 (41)
การจัดนิทรรศการ	38.1 (24)	41.3 (26)	41.3 (26)	31.7 (20)	22.2 (14)	34.9 (22)
แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	61.9 (39)	57.1 (36)	57.1 (36)	52.4 (33)	39.7 (25)	65.1 (41)
แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	41.3 (26)	34.9 (22)	34.9 (22)	42.9 (27)	27.0 (17)	34.9 (22)
อื่นๆ หนังสือพิมพ์	3.2 (2)	-	3.2 (2)	1.6 (1)	3.2 (2)	-

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และสื่อการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2.1) การสอดแทรกเนื้อหาการบริโภคศึกษา		
กิจกรรมสร้างสรรค์	50	74.9
กิจกรรมเสรี	35	55.6
กิจกรรมเคลื่อนไหว	36	57.1
กิจกรรมเสริมประสบการณ์	62	98.4

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูล
การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
และสื่อการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
2.1) การสอดแทรกเนื้อหาการบริโภคศึกษา (ต่อ)		
กิจกรรมเกมการศึกษา	41	65.1
กิจกรรมกลางแจ้ง	29	46.0
กิจกรรมเข้าแถวตอนเช้า	31	49.2
กิจวัตรประจำวัน	59	93.7
อื่นๆ ได้แก่ กิจกรรมประชุมชั้นเรียนและโทรทัศน์วงจรปิด	2	3.2
3) สื่อการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม		
3.1) แนวทางการคัดเลือกสื่อการสอน		
สอดคล้องกับเนื้อหาวัตถุประสงค์	55	87.3
เหมาะสมกับวัย	58	92.1
ความปลอดภัย	59	93.7
ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด	39	61.9
สื่อที่พบเห็นและเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	57	90.5
3.2) การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน		
ไม่มี	26	41.3
มี	37	58.7
จัดศูนย์การเรียนรู้ในหน่วย	22	34.9
จัดมุมการบริโภคศึกษาไว้เฉพาะ	19	30.2
อื่นๆ ได้แก่ จัดโดยสอดแทรกในหน่วยอื่น	3	4.8
3.3) การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน		
ไม่มี	9	14.3
มี	54	85.7
จัดบอร์ดให้ความรู้	32	50.8
ติดป้ายณรงค์	50	79.4
จัดทำแผ่นพับ ประชาสัมพันธ์	30	47.6
อื่นๆ ได้แก่ ร้านค้าที่ขายสินค้าคุณภาพ	1	1.6

จากตารางที่ 17 - 19 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลด้านการนำไปปฏิบัติ ในประเด็น
การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริโภคศึกษา ประกอบด้วย 3 เรื่อง ได้แก่ เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม ข้อมูลจากแบบสอบถามครูอนุบาล โดยภาพรวม พบว่า ครูอนุบาลส่วนใหญ่จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริโภคศึกษา โดยมีเนื้อหาสาระที่จัดมากที่สุด 3 สาระ ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการสนทนามากที่สุด สอดแทรกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การบริโภคศึกษา ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ นอกจากนี้ พบว่า ครูอนุบาลใช้นิทานเป็นสื่อการสอนมากที่สุด โดยจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับการบริโภคศึกษารายละเอียดในแต่ละประเด็นย่อย ดังนี้

1.1) เนื้อหาสาระ พบว่า ครูอนุบาลนำข้อมูลมาพิจารณาประกอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยศึกษาจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 มากที่สุด รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ งานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 87.3 และ 76.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เอกสารจากการเข้าร่วมอบรม คิดเป็นร้อยละ 9.5 ครูอนุบาลมีแนวทางการจัดประสบการณ์ผ่านกิจกรรมประจำวันมากที่สุด รองลงมา คือ จัดตามความสนใจของเด็ก คิดเป็น ร้อยละ 84.1 และ 79.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ จัดให้สอดคล้องกับสภาพบริบท ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 42.9 มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ ร่วมกับเพื่อนครูอนุบาล หัวหน้าระดับชั้น และฝ่ายวิชาการมากที่สุด รองลงมา คือ ทำแผนการจัดประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนครูอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 47.6 และ 31.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ทำแผนการจัดประสบการณ์โดยลำพัง คิดเป็นร้อยละ 12.7 เนื้อหาสาระที่เลือกคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กนำไปปฏิบัติได้มากที่สุด รองลงมา คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก คิดเป็น ร้อยละ 92.1 และ 74.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ปริมาณเนื้อหาสาระกับระยะเวลา คิดเป็นร้อยละ 33 เมื่อพิจารณาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การบริโภคศึกษาตาม 6 เนื้อหาสาระ มีรายละเอียดในแต่ละสาระ ดังนี้

(1) การเลือกซื้อสินค้า ของเล่น และบริการ พบว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 88.9 โดยสอนให้เด็กรู้จักการละเล่น ของเล่นและเกมต่างๆ มากที่สุด รองลงมา คือ รู้จักสถานที่ ซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ คิดเป็นร้อยละ 76.2 และ 68.3 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ รู้จักกระบวนการซื้อสินค้า การดู การเลือก การตัดสินใจ และการจ่ายเงิน คิดเป็นร้อยละ 46.0

(2) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า พบว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสอนให้เด็กรู้จักอาหารที่มีและไม่มีประโยชน์มากที่สุด รองลงมา คือ รู้จักการรับประทานอาหารอย่างพอประมาณ ไม่ทิ้งขว้าง คิดเป็น ร้อยละ 98.4 และ 95.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ แหล่งที่มาของอาหารประเภทต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 81

(3) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 85.7 โดยสอนให้เด็กรู้จักการเลือกใช้สื่อที่มีประโยชน์ เช่น การอ่านหนังสือนิทานกับการดูรายการโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา คือ รู้จักเลือกบริโภคสื่ออย่างเหมาะสมตามวัย และ การใช้สื่อประเภทต่างๆ อย่างถูกวิธี ทั้ง 2 สาระเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 74.6 และ 69.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ รู้เท่าทันสื่อโฆษณาชวนเชื่อ การวิเคราะห์คุณโทษของสินค้าและบริการที่นำเสนอผ่านสื่อ คิดเป็นร้อยละ 58.7

(4) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย พบว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 98.4 โดยสอนให้เด็กรู้จักการเล่นของอย่างถูกวิธีมากที่สุด รองลงมา คือ รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อต้องการความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 95.2 และ 81 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ รู้จักปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อพบปาย หรือ สัญลักษณ์อันตราย เช่น สัญลักษณ์กะโหลกไขว้ วัตถุไวไฟ คิดเป็นร้อยละ 69.8

(5) การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม พบว่า ครูอนุบาลทั้งหมดจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสอนให้เด็กรู้จักวิธีการเก็บออม เช่น การหยอดกระปุกมากที่สุด รองลงมา คือ รู้จักมูลค่าของเงิน เช่น เหรียญ 1, 5 และ 10 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.4 และ 79.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ รู้จักการไม่ใช้เงินจนหมด คิดเป็นร้อยละ 60.3

(6) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พบว่า ครูอนุบาลจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสอนให้เด็กรู้จักวิธีการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า กระดาษ มากที่สุด รองลงมา คือ รู้จักวิธีการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ ทิ้งขยะถูกที่ คัดแยกขยะก่อนทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 98.4 และ 96.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ รู้จักวิธีการนำวัสดุที่ใช้แล้วมาแปรรูปและนำไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 76.2

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาล จำนวน 10 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษามีความสำคัญต่อเด็กวัยอนุบาลเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วน 2 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า จัดประสบการณ์การบริโภคศึกษาตามนโยบายของต้นสังกัด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ครูอนุบาลทั้ง 12 คน มีการจัดประสบการณ์บริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลทั้ง 6 สาระ ได้แก่ 1) การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ 2) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า 3) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ 4) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย 5) การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม และ 6) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า

ข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร พบว่า ครูอนุบาลทั้ง 6 คน มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กวัยอนุบาลใน 4 สาระ ได้แก่ 1) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า 2) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ 3) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย และ 4) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า

1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีสนทนามากที่สุด ในการจัดประสบการณ์ รองลงมา คือ ลงมือปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 76.7 และ 67.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เชิญวิทยากร คิดเป็นร้อยละ 23.8 โดยสอดคล้องเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา คือ กิจกรรมประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 98.4 และ 93.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ กิจกรรมประชุมชั้นเรียนผ่านโทรทัศน์วงจรปิด คิดเป็นร้อยละ 3.2 รายละเอียดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ เป็นดังนี้

(1) การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีการสนทนามากที่สุด รองลงมา คือ การเล่นเกมทบทวน คิดเป็นร้อยละ 84.1 และ 69.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เชิญวิทยากร คิดเป็นร้อยละ 19.0

(2) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีการสนทนามากที่สุด รองลงมา คือ ลงมือปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 85.7 และ 82.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การสำรวจ คิดเป็นร้อยละ 23.8

(3) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีการสนทนามากที่สุด รองลงมา คือ ลงมือปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 77.8 และ 58.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การสำรวจ คิดเป็นร้อยละ 20.6

(4) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีการสนทนา มากที่สุด รองลงมา คือ การเล่นเกมทบทวน คิดเป็นร้อยละ 90.5 และ 61.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การสำรวจ คิดเป็นร้อยละ 27

(5) การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีการสนทนามากที่สุด รองลงมา คือ ลงมือปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 73 และ 71.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การไปทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.9

(6) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พบว่า ครูอนุบาลใช้วิธีการสนทนามากที่สุด รองลงมา คือ ลงมือปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 85.7 และ 79.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เชิญวิทยากร คิดเป็นร้อยละ 19

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทั้ง 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า วิธีการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการสนทนา เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การบริโภคศึกษา และครูอนุบาลทั้งหมดให้ข้อมูลตรงกันว่า มีการสอดแทรกเนื้อหาสาระการบริโภคศึกษาไว้ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์และกิจกรรมประจำวัน

ข้อมูลจากแบบสังเกตครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาล จำนวน 2 ใน 6 คน สอดแทรกเนื้อหาสาระการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ ในกิจกรรมประชุมชั้นเรียนในช่วงเช้า โดยใช้วิธีการสนทนา ครูอนุบาลทั้ง 6 คน สอดแทรกเนื้อหาการบริโภคศึกษาในสาระ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่าในช่วงรับประทานอาหารเช้า จัดให้เด็กมีนมรสจืดเป็นอาหารเช้า

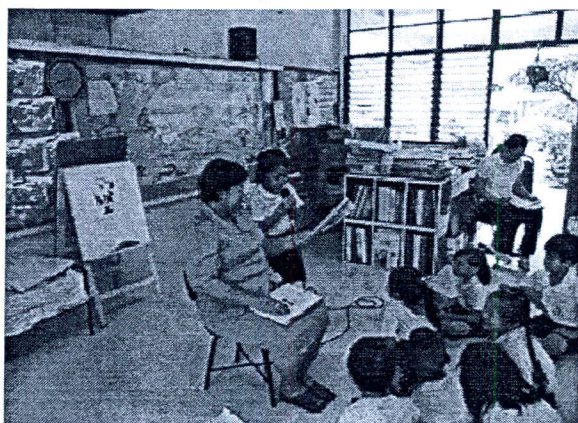
ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า ครูอนุบาลระบุวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละสาระ ดังนี้

(1) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า ครูอนุบาลทั้ง 6 คน จัดกิจกรรมโดยวิธีการลงมือปฏิบัติ เชิญวิทยากร ครูอนุบาล จำนวน 2 ใน 6 คน จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการไปทัศนศึกษาและการเล่นบทบาทสมมติ

(2) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ ครูอนุบาลทั้ง 6 คนจัดกิจกรรมโดยวิธีการสนทนา

(3) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ครูอนุบาลทั้ง 6 คน จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการสนทนาและการลงมือปฏิบัติ

(4) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ครูอนุบาลทั้ง 6 คน จัดกิจกรรมโดยวิธีการสนทนาและการลงมือปฏิบัติ



ภาพที่ 1 การสอดแทรกเนื้อหาสาระการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ ครูอนุบาลให้เด็กวัยอนุบาลคัดเลือกข่าวกับผู้ปกครองและออกมานำเสนอที่หน้าชั้นเรียน ในกิจกรรมประชุมชั้นเรียน



ภาพที่ 2 การสอดแทรกสาระการเรียนรู้การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า
ครูอนุบาลพูดคุยขณะตักอาหารกลางวันให้เด็กวัยอนุบาล
ในช่วงรับประทานอาหารกลางวัน



ภาพที่ 3 การสอดแทรกสาระการใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
ครูอนุบาลจัดเตรียมกระดาษที่ใช้แล้ว 1 ด้าน ให้เด็กนำมาใช้วาดรูป ระบายสี
ในกิจกรรมสร้างสรรค์

1.3) สื่อการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า สื่อที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน รองลงมา คือ เพลง คิดเป็นร้อยละ 84.1 และ 71.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 1.9 โดยมีแนวทางการคัดเลือกสื่อที่คำนึงถึงความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมา คือ สื่อที่เหมาะสมกับวัย คิดเป็นร้อยละ 93.7 และ 92.1 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ สื่อที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.9 รายละเอียดสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละสาระ เป็นดังนี้

(1) การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ พบว่า สื่อที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน รองลงมา คือ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.5 และ 61.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 3.2

(2) การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า พบว่า สื่อที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน รองลงมา คือ เพลง คิดเป็นร้อยละ 92.1 และ 79.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ วิทย์ คิดเป็นร้อยละ 6.3

(3) การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า สื่อการเรียนที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ เพลง รองลงมา คือ คำคล้องจอง บทกลอน คิดเป็นร้อยละ 79.4 และ 74.0 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 3.2

(4) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย พบว่า สื่อที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน รองลงมา คือ เพลง คิดเป็นร้อยละ 88.9 และ 74.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 1.6

(5) การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม พบว่า สื่อที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน รองลงมา คือ คำคล้องจอง บทกลอน คิดเป็นร้อยละ 88.9 และ 68.3 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 3.2

(6) การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พบว่า สื่อที่ครูอนุบาลใช้มากที่สุด คือ หนังสือนิทาน รองลงมา คือ เพลง คิดเป็นร้อยละ 84.1 และ 76.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ วิทย์ คิดเป็นร้อยละ 11.1

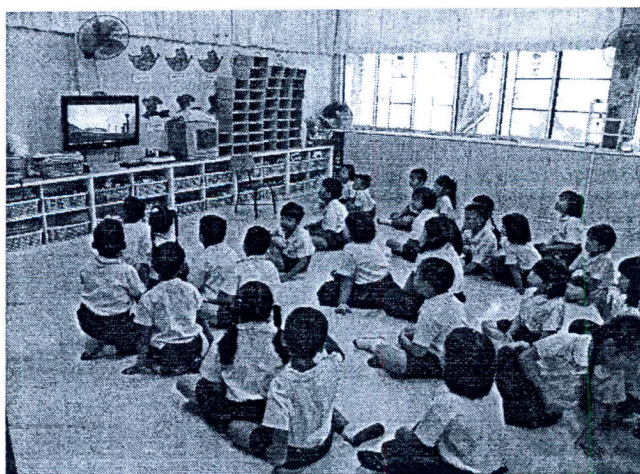
การจัดสภาพแวดล้อม พบว่า ครูอนุบาลมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับการบริโภคศึกษา คิดเป็นร้อยละ 58.7 และ 85.7 ตามลำดับ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน โดยจัดศูนย์การเรียนรู้การบริโภคศึกษา ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องการบริโภคศึกษา มากที่สุด รองลงมา คือ จัดมุมการบริโภคศึกษาไว้เฉพาะ โดยสับเปลี่ยนอุปกรณ์ ของเล่นในมุมอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 34.9 และ 30.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ สอดแทรกในหน่วยอื่น คิดเป็นร้อยละ 4.8 ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมภายนอก

ห้องเรียน มีการติดป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการบริโภคศึกษา มากที่สุด รองลงมา คือ จัดบอร์ดให้ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคศึกษา คิดเป็นร้อยละ 79.4 และ 50.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ จัดให้มีร้านค้าที่ขายสินค้าคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.6

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทั้ง 12 คน จัดหาและใช้สื่อของจริง สื่อการสอนที่สามารถจัดหาได้จากท้องถิ่น ชีวิตประจำวันและสิ่งของใกล้ตัว ครูอนุบาลจำนวน 8 ใน 12 มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนโดยจัดมุมตามหน่วยการเรียนรู้และติดป้ายนิเทศ ส่วนครูอนุบาล จำนวน 4 ใน 12 คน มีการจัดทำบอร์ดตามหน่วยการเรียนรู้ไว้ที่หน้าห้อง

ข้อมูลจากแบบสังเกตครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาล จำนวน 2 ใน 6 คน เลือกใช้โทรทัศน์ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ และครูอนุบาลทั้งหมด 6 คน ประดิษฐ์สื่อจากเศษวัสดุ สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในสาระการใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ครูอนุบาล จำนวน 5 ใน 6 คน มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับสาระการใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า เช่น การจัดภาชนะสำหรับคัดแยกเศษอาหาร จัดแหล่งเรียนรู้สำหรับการปลูกต้นไม้ โดยมีพื้นที่สำหรับแปลงปลูกพืชผักสวนครัว

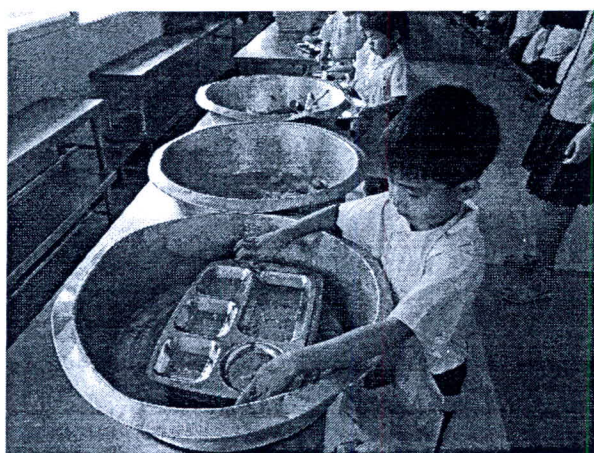
ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำทั้ง 6 โรงเรียน มีการกำหนดคุณสมบัติของสื่อการสอนประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ใช้สื่อของจริง สื่อจากธรรมชาติ สื่อเทคโนโลยี สื่อจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ปลอดภัยและหาได้ง่ายจากท้องถิ่น กำหนดให้มีการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน โดยตกแต่ง ปลูกไม้ประดับ จัดสวนหย่อม แปลงปลูกผัก สวนพรรณไม้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และจัดเครื่องเล่นสนามเฉพาะไว้ให้เด็กวัยอนุบาล



ภาพที่ 4 การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์
การเลือกใช้สื่อการสอนโทรทัศน์สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้



ภาพที่ 5 การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าครูประดิษฐ์สื่อการสอนจากเศษวัสดุ



ภาพที่ 6 การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
ครูอนุบาลจัดเตรียมภาชนะสำหรับคัดแยกเศษอาหาร และอุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหาร



ภาพที่ 7 การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
ครูอนุบาลจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนโดยจัดบริเวณสำหรับปลูกพืชผักสวนครัว

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลการจัดกิจกรรมพิเศษ
ส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
2. การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
1) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
ไม่จัด	4	6.3
มี โดยจัดกิจกรรม	59	93.7
การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ	36	57.1
การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า	59	93.7
การเลือกรับข้อมูล ข่าวสารจากโฆษณา	29	46.0
การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	53	84.1
การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม	50	74.9
การใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	49	77.8
2) ผู้มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพิเศษ		
เฉพาะครูระดับชั้นอนุบาล	37	58.7
ครูทุกระดับชั้นในโรงเรียน	40	63.5
ผู้ปกครอง	57	90.5
เชิญวิทยากร หรือ ผู้เชี่ยวชาญ	27	42.9
ปราชญ์ชาวบ้าน	6	9.5
เจ้าหน้าที่อนามัย/สาธารณสุข	32	50.8
หน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภค	12	19.0
อื่นๆ ได้แก่ ผู้บริหารและครูทุกคนร่วมกัน	2	3.2

จากตารางที่ 20 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการนำไปปฏิบัติ ในประเด็นการจัดกิจกรรมพิเศษ
ส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

2) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล ข้อมูลจากแบบสอบถามครูอนุบาล
พบว่า ครูอนุบาลส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 93.7
โดยจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลในสาระการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย
และมีคุณค่ามากที่สุด รองลงมา คือ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 93.7 และ 84.1
ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์
คิดเป็นร้อยละ 46.0 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมพิเศษมากที่สุด รองลงมา คือ ครูทุกระดับชั้น

ในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.5 และ 63.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารและครูทุกคนร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทั้งหมด 12 คน จัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลใน 3 สาระ ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ และการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ครูอนุบาล จำนวน 10 ใน 12 คน จัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลในสาระการใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม

ข้อมูลจากแบบสังเกตครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทั้ง 6 คน จัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลใน 3 สาระ ได้แก่ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม และการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า

ข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร พบว่า กิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลที่โรงเรียนแกนนำทั้ง 6 โรงเรียน จัด คือ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า โดยมีโรงเรียนแกนนำ จำนวน 3 ใน 6 โรงเรียน จัดเรื่องการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนโรงเรียนแกนนำ จำนวน 2 ใน 6 โรงเรียน จัดเรื่องการใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม



ภาพที่ 8 การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสิ่งพิมพ์
ครูจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยให้ยืมนิทานกลับบ้าน

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลการประสาน
ความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
3. การประสานความร่วมมือระหว่างบ้านโรงเรียนและชุมชน		
1) การให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้แก่ผู้ปกครอง		
ไม่มี	3	4.8
มี เรื่องดังต่อไปนี้	60	95.2
การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ	43	68.3
การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย	55	87.3
การเลือกรับข้อมูล ข่าวสารจากโฆษณา	45	71.4
การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	34	54.0
การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม	45	71.4
การใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	47	74.6
2) ช่องทางการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้แก่ผู้ปกครอง		
บอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	41	65.1
ส่งจดหมายข่าว/วารสาร/จุลสาร	35	55.6
เชิญเข้าร่วมประชุม	35	55.6
พบปะ พูดคุยตอนรับส่งเด็ก	54	85.7
เชิญเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็ก	35	55.6
เชิญชมนิทรรศการผลงานของเด็ก	29	46.0
เยี่ยมเยียนผู้ปกครองที่บ้าน	25	39.7
จัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง	35	55.6
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อินเทอร์เน็ต	7	11.1
อื่นๆ ได้แก่ บอร์ดหน้าห้องเรียน	1	1.6
3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง		
ไม่ได้ให้เข้าร่วม	9	14.3
ให้เข้าร่วม	54	85.7
สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์	35	55.6
สนับสนุนทุนทรัพย์	23	36.5
อาสาสมัครทำงาน	17	27.0
ผู้ช่วยครูจัดกิจกรรม	22	34.9
เชิญเป็นวิทยากร	24	38.1
ร่วมวางแผน เสนอข้อคิดเห็น	32	50.8

ตารางที่ 21 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลการประสาน
ความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (ต่อ)		
อื่นๆ ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรม ประชุม	4	6.3
4) การให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ แก่ชุมชน		
ไม่มี	19	30.3
มี	44	69.8
การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ	28	44.4
การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้องอนามัย	37	58.7
การเลือกรับข้อมูล ข่าวสารจากโฆษณา	29	46.0
การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	28	44.4
การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม	35	55.6
การใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	32	50.8
5) ช่องทางการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้แก่ชุมชน		
ติดป้ายณรงค์ประชาสัมพันธ์	28	44.4
เยี่ยมเยียนชุมชน	11	17.5
สื่อสารผ่านผู้นำชุมชน	8	12.7
จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ	27	42.9
ให้บริการพื้นที่ สถานที่ จัดกิจกรรมร่วมกัน	24	38.1
เผยแพร่ความรู้ ภาพกิจกรรม ผ่านสื่อออนไลน์	25	39.7
อื่นๆ ได้แก่ สารสัมพันธ์ และแจกเอกสาร	2	3.2
6) การมีส่วนร่วมของชุมชน		
ไม่ได้ให้เข้าร่วม	16	25.4
ให้เข้าร่วม	47	74.6
สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์	24	38.1
สนับสนุนทุนทรัพย์	22	34.9
อาสาสมัครทำงาน	13	20.6
ผู้ช่วยครูจัดกิจกรรม	20	31.7
เชิญเป็นวิทยากร	25	39.7
ร่วมวางแผน เสนอข้อคิดเห็น	24	38.1
อื่นๆ ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรม	1	1.6

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกข้อมูลการประสาน
ความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n = 409)	ร้อยละ
3) การประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน		
1) ผู้ปกครองได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล		
ไม่ได้รับ	60	14.7
ได้รับข้อมูล	349	85.3
การเลือกซื้อ สินค้า ของเล่น และบริการ	181	44.3
การเลือกรับประทานอาหารที่ ถูกสุขอนามัย และมีคุณค่า	275	63.8
การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์	225	55.0
การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย	154	37.7
การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม	261	62.7
การใช้ และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	233	57.0
2) ผู้ปกครองได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ผ่านช่องทาง		
ป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	212	51.8
ส่งจดหมายข่าว วารสาร จุลสาร	175	42.8
พบปะ พูดคุยตอนรับ ส่ง เด็กอนุบาล	256	62.6
เชิญเข้าร่วมกิจกรรมกับเด็ก	160	39.1
เชิญชมนิทรรศการผลงานของเด็ก	138	33.7
เชิญเข้าร่วมประชุม	192	46.9
จัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง	125	30.6
ครูเยี่ยมเยียนผู้ปกครองที่บ้าน	86	21.0
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อินเทอร์เน็ต	90	22.0
อื่นๆ ได้แก่ ป้ายนิเทศก์หน้าห้อง โทรศัพท์จากครู จากบุตรหลาน		
ผู้ปกครองด้วยกัน	4	1.0
3) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการ		
ไม่มีส่วนร่วม	144	35.2
มีส่วนร่วม	265	64.8
สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์	130	31.8
สนับสนุนทุนทรัพย์	134	32.8
อาสาสมัครทำงาน	41	10.0
เป็นผู้ช่วยครูจัดกิจกรรม	62	15.2
เป็นวิทยากรให้ความรู้เด็กวัยอนุบาล	36	8.8

ตารางที่ 22 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกข้อมูลการประสาน
ความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n = 409)	ร้อยละ
3) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการ		
ร่วมวางแผน เสนอข้อคิดเห็น	95	23.2
อื่นๆ ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรม	19	4.6

จากตารางที่ 21 – 22 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการนำไปปฏิบัติ ในประเด็นการประสาน
ความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

3) การประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ประกอบด้วย
2 ประเด็น ได้แก่ การมีส่วนร่วม และการให้ความรู้กับผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวม พบว่า
ครูอนุบาลส่วนใหญ่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งมีการให้ความรู้แก่
ผู้ปกครองและชุมชน มีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังนี้

3.1) การมีส่วนร่วม พบว่า ครูอนุบาลเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม
คิดเป็นร้อยละ 85.7 โดยการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์มากที่สุด รองลงมา คือ การร่วมวางแผน
เสนอข้อคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 55.6 และ 50.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรม
ประชุม คิดเป็นร้อยละ 6.4 ครูอนุบาลเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 74.6
โดยเชิญเป็นวิทยากรมากที่สุด รองลงมา คือ การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และร่วมวางแผน เสนอ
ข้อคิดเห็น ทั้ง 2 ด้าน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 39.7 และ 38.1 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การเข้าร่วม
กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 1.6

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทั้ง 12 คน ให้ผู้ปกครองมี
ส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล
ใน 4 สาระ ได้แก่ การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูก
สุขอนามัยและมีคุณค่า การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม และการใช้และดูแลรักษา
ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และครูอนุบาล
จำนวน 8 จาก 12 คน ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการ
จัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลใน 2 สาระ ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูก
สุขอนามัยและมีคุณค่า และการใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม

ข้อมูลจากแบบสังเกตครูอนุบาล พบว่า ไม่พบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในช่วงเวลาที่สังเกต

ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำ 1 ใน 6 โรงเรียน มีการจัดทำแผนโครงการผู้ปกครองช่วยสอน ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ทุกห้องเรียนในระดับชั้นอนุบาล โดยกำหนดให้ผู้ปกครองที่สนใจแจ้งความจำนงค์เข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในโครงการ กิจกรรมกับโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.8 โดยให้การสนับสนุนทุนทรัพย์ มากที่สุด รองลงมา คือ สนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 32.8 และ 31.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 4.6

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ใน 4 สาระ ได้แก่ การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีประโยชน์ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ และการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมโดย ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เป็นวิทยากรและเป็นผู้ช่วยครูดูแลเด็กวัยอนุบาลไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลใน 4 กิจกรรม ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีประโยชน์ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม และการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมโดยเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์

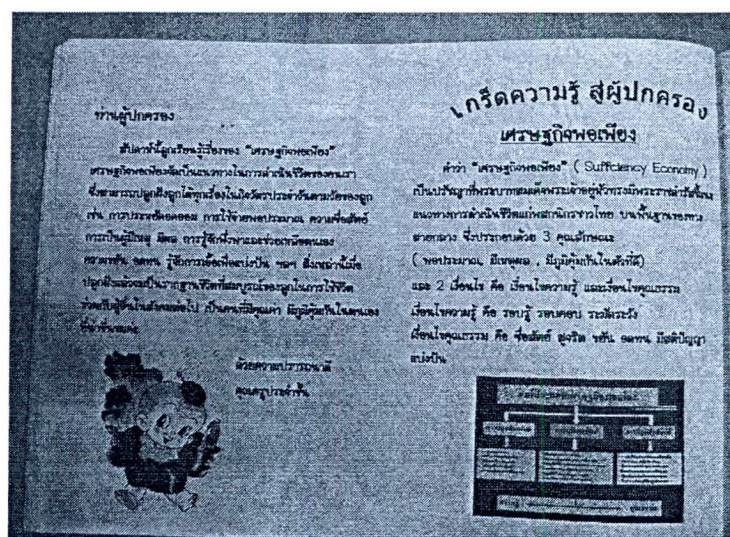
3.2) การให้ความรู้ พบว่า ครูอนุบาลให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลแก่ผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 95.2 โดยให้ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ในสาระการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่ามากที่สุด รองลงมา คือ การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า คิดเป็นร้อยละ 83.7 และ 74.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ และการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ทั้ง 2 ด้าน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้กับผู้ปกครองระหว่างพบปะ พูดคุยตอนรับ-ส่งเด็กมากที่สุด รองลงมา คือ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.7 และ 65.1 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ บอร์ดหน้าห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ครูอนุบาลส่วนใหญ่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้แก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 69.8 โดยให้ข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ในสาระการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่ามากที่สุด รองลงมาคือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 58.7 และ 55.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การเลือกซื้อสินค้า ของ

เล่นและบริการ และการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ทั้ง 2 ด้าน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 44.4 โดยให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้กับชุมชนด้วยการติดป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมา คือ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 44.4 และ 42.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ สารสัมพันธ์และแจกเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 3.2

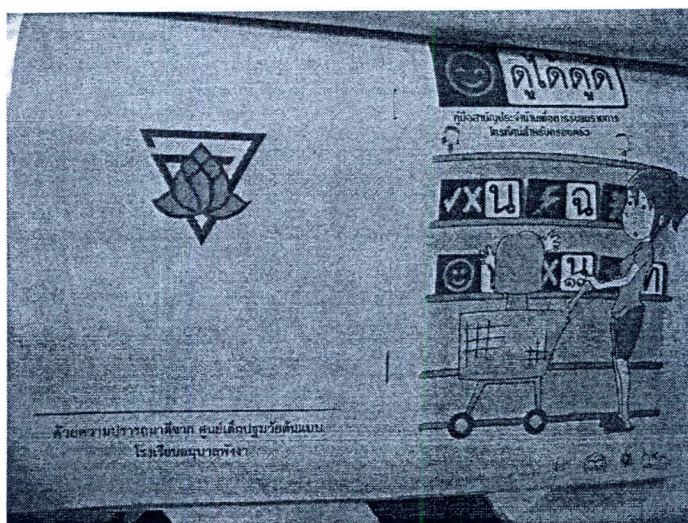
ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทั้ง 12 คน ให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้แก่ผู้ปกครอง 3 สาระ ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย การใช้ยาอย่างประหยัดและการเก็บออม และการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยผ่านสารสัมพันธ์บ้านและโรงเรียนตามหน่วยการเรียนรู้สัปดาห์ละครั้ง พูดคุยกับผู้ปกครองขณะรับ-ส่งเด็กอนุบาล และแจ้งผ่านเด็กอนุบาล ทั้งนี้ครูอนุบาลทั้ง 12 คน ไม่มีการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลแก่คนในชุมชน

ข้อมูลจากแบบสังเกตครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทุกคน พูดคุยและให้ความรู้กับผู้ปกครองขณะรับ-ส่งเด็กวัยอนุบาล แต่ไม่พบการให้ความรู้แก่ชุมชน

ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร ครูอนุบาลทั้งหมด มีการจัดทำสารสนเทศสัมพันธ์บ้านและโรงเรียนให้กับผู้ปกครองสัปดาห์ละครั้ง มีการสื่อสารให้ข้อมูลความรู้ตามหน่วย ในแต่ละสัปดาห์ พร้อมทั้งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้แก่ผู้ปกครองนำไปปฏิบัติกับเด็กวัยอนุบาล ใน 4 สาระ ได้แก่ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีประโยชน์ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ การใช้ยาอย่างประหยัดและการเก็บออม และการใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า



ภาพที่ 9 สารสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน การให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้แก่ผู้ปกครอง
เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง



ภาพที่ 10 สารสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน การให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เกี่ยวกับการเลือกรับชมรายการโทรทัศน์สำหรับครอบครัว

ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลคิดเป็นร้อยละ 85.3 โดยได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ในสาระการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า มากที่สุด รองลงมา คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 63.8 และ 62.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 37.7 ผู้ปกครองได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้จากครูอนุบาลขณะรับ-ส่ง เด็กวัยอนุบาลมากที่สุด รองลงมา คือ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.6 และ 51.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ป้ายนิเทศ หน้าห้อง โทรศัพท์จากครู การบอกเล่าของบุตรหลาน และผู้ปกครองด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 1

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองทั้ง 48 คน ทราบว่าโรงเรียน มีการดำเนินงานการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล โดยเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อทำความเข้าใจและรับทราบนโยบายของโรงเรียน ผู้ปกครองทั้งหมดได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ทั้ง 6 สาระจากครูอนุบาล โดยคุณครูแจ้งผ่าน สารสัมพันธ์บ้านและโรงเรียนสัปดาห์ละครั้ง พูดคุยกับผู้ปกครองขณะรับ-ส่งเด็ก แจ้งผ่านเด็ก และติดประกาศบอร์ดประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

2.3 ด้านการประเมินผล ประกอบด้วยการประเมินผล 2 ประเด็น ได้แก่ การบริหาร และการนำไปปฏิบัติ นำเสนอในตารางที่ 23 – 29

2.3.1 การประเมินผลการบริหาร มีองค์ประกอบ 3 งาน ได้แก่ 1) งานนโยบาย วางแผน 2) งานบุคคล และ 3) งานทรัพยากร นำเสนอในตาราง 23 ดังนี้

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลด้านการประเมินผล
ในประเด็นการบริหาร จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
2.3.1 การประเมินผลการบริหาร		
1) งานนโยบาย		
1.1) การติดตามตรวจสอบงานนโยบาย		
ไม่กำหนด	1	2.0
กำหนด	51	100
พูดคุยซักถามกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	47	92.2
สังเกตการปฏิบัติงาน	40	78.4
ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง	23	45.1
ตรวจสอบรายงานเอกสารการปฏิบัติงาน	33	64.7
รายงานผลการปฏิบัติงานในที่ประชุม	30	58.8
1.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบงานนโยบาย		
ผู้บริหารสถานศึกษา	37	72.5
คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา	22	43.1
คณะผู้จัดทำแผนงาน	31	60.8
ฝ่ายวิชาการ	18	35.3
ฝ่ายกิจการนักเรียน	27	52.9
อื่นๆ ได้แก่ คณะประชาคมห้องเรียน		
หัวหน้ากลุ่มปฐมวัย จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะครูอนามัย	9	17.6
1.3) ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบงานนโยบาย		
ก่อนการดำเนินงาน	39	76.5
ระหว่างการทำงาน	45	88.2
หลังการทำงาน	48	94.1
อื่นๆ ได้แก่ ในโอกาสที่มีข้อสังเกต	3	5.9
2) งานบุคคล		
2.1) การติดตามตรวจสอบงานบุคคล		
ไม่กำหนด	3	5.9
กำหนด	48	94.1
พูดคุยซักถามกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	47	92.2
สังเกตการปฏิบัติงาน	51	86.3
ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง	21	41.2

ตารางที่ 23 (ต่อ) จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลการประเมินผล
ในประเด็นการบริหาร จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
2.1) การติดตามตรวจสอบงานบุคคล (ต่อ)		
ตรวจสอบรายงานเอกสารการปฏิบัติงาน	37	72.5
รายงานผลการปฏิบัติงานในที่ประชุม	36	70.6
2.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบงานบุคคล		
ผู้บริหารสถานศึกษา	38	74.5
คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา	13	25.5
คณะผู้จัดทำแผนงาน	22	43.1
ฝ่ายวิชาการ	19	37.3
ฝ่ายบุคคล	23	45.1
หัวหน้าสายงาน	31	60.8
อื่นๆ ได้แก่ หัวหน้าโครงการ หัวหน้ากลุ่มปฐมวัย ครูอนุบาล ทั้งหมด	4	7.8
2.3) ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบงานบุคคล		
ก่อนการดำเนินงาน	34	66.7
ระหว่างการดำเนินงาน	38	74.5
หลังการดำเนินงาน	45	88.2
3) งานทรัพยากร		
3.1) การติดตามตรวจสอบงานทรัพยากร		
ไม่กำหนด	5	9.8
กำหนด	46	90.2
พูดคุยซักถามกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	41	80.4
สังเกตการปฏิบัติงาน	37	72.5
ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง	25	49.0
ตรวจสอบรายงานเอกสารการปฏิบัติงาน	34	66.7
รายงานผลการปฏิบัติงานในที่ประชุม	29	56.9
3.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบงานทรัพยากร		
ผู้บริหารสถานศึกษา	35	68.5
คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา	13	25.5
คณะผู้จัดทำแผนงาน	29	56.9
ฝ่ายอาคารสถานที่	25	47.1
ฝ่ายการเงิน	22	43.1
อื่นๆ ได้แก่ ผู้ที่ผู้บริหารมอบหมาย	1	2.0

ตารางที่ 23 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลการประเมินผล
ในประเด็นการบริหาร จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
3.3) ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบงานทรัพยากร		
ก่อนการดำเนินงาน	34	66.7
ระหว่างการทำงาน	37	72.5
หลังการทำงาน	44	86.3
3.4) การสรุปผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน		
ไม่มี	3	5.9
มี	48	94.1
จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	36	70.6
จัดทำรายงาน ประชุมร่วมกับคณะกรรมการการดำเนินงาน	32	62.7
จัดทำรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา	25	49.0
จัดทำรายงานต่อต้านสังคม	18	35.3
3.5) การนำผลการติดตามตรวจสอบไปใช้ประโยชน์		
ไม่มี	3	5.9
มี	48	94.1
นำไปปรับปรุงประสิทธิภาพในครั้งต่อไป	47	92.2
พิจารณาญาติ หรือ ขยายนโยบายต่อไป	24	47.1
เผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการ	28	54.9
ขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่าย	21	41.2

จากตารางที่ 23 ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดข้อมูลด้านการประเมินผลด้านการบริหาร ประกอบด้วย 3 งาน ได้แก่ 1) งานนโยบาย วางแผน 2) งานบุคคล และ 3) งานทรัพยากร มีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังนี้

1) งานนโยบาย วางแผน ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดกำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบงานนโยบายและวางแผนของการดำเนินงานการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้วิธีการพูดคุยซักถามกับ ผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ สังเกตการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 92.2 และ 78.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 45.1 กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบติดตามตรวจสอบ มากที่สุด รองลงมา คณะผู้จัดทำแผน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และ 60.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ คณะประชาคมท้องถิ่น หัวหน้ากลุ่มปฐมวัย จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะ

ครูอนามัย คิดเป็นร้อยละ 17.6 มีการติดตามตรวจสอบหลังการดำเนินงาน รองลงมาคือ ระหว่างการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 94.1 และ 88.2 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ก่อนการดำเนินงาน และคิดเป็นร้อยละ 66.7

2) งานบุคคล ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารกำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบงานบุคคลของการดำเนินงานการบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 94.1 โดยใช้วิธีการพูดคุยซักถามผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด รองลงมา คือ สังเกตการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 92.2 และ 86.3 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หัวหน้าโครงการ หัวหน้ากลุ่มปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 4.0 โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบมากที่สุด รองลงมา คือ หัวหน้าสายงาน คิดเป็นร้อยละ 74.1 และ 60.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ หัวหน้าโครงการ หัวหน้ากลุ่มปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 7.8 มีการติดตามตรวจสอบหลังการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมา คือ ระหว่างการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 88.2 และ 74 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ก่อนการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 66.7

3) งานทรัพยากร ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารกำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบงานทรัพยากร คิดเป็นร้อยละ 90.2 โดยใช้วิธีการพูดคุยซักถามกับผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ สังเกตการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 80.4 และ 72.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 49 กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบ รองลงมา คือ คณะผู้จัดทำแผน คิดเป็นร้อยละ 68.5 และ 56.9 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.5 มีการติดตามตรวจสอบหลังการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมา คือ ระหว่างการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 86.3 และ 72.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด ก่อนการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 66.7 นอกจากนี้ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการสรุปผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานการบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 94.1 โดยจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศมากที่สุด รองลงมา คือ จัดทำรายงานและประชุมร่วมกับคณะกรรมการการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 70.6 และ 62.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ จัดทำรายงานต่อต้านสังคม คิดเป็นร้อยละ 35.3 มีการนำผลการติดตามตรวจสอบไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 94.1โดยนำไปพิจารณายุติหรือขยายนโยบายต่อไปมากที่สุด รองลงมา คือ นำไปปรับปรุงประสิทธิภาพครั้งต่อไป คิดเป็นร้อยละ 54.9 และ 47.1 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เผยแพร่ต่อสาธารณะ และขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่าย ทั้ง 2 วิธีการเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 41.2

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหาร จำนวน 3 ใน 6 คน แสดงความเห็น ว่า ปัจจัยหรือตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานการบริโภคนิสัย คือ พฤติกรรม

การบริโภคของเด็กวัยอนุบาล ส่วนผู้บริหารอีก จำนวน 3 ใน 6 คน ให้ความเห็นว่า การนิเทศ การจัดประสบการณ์ การติดตามการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานการบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาลประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนแกนนำทั้ง 6 คน ประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าประสบความสำเร็จ และจะนำรายงานสรุปการประเมินผลการดำเนินงานไปปรับปรุงการดำเนินงานครั้งต่อไป

ข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำทั้ง 6 โรง มีการกำหนด ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบ และผู้รับผิดชอบ ติดตามตรวจสอบ แต่ไม่ปรากฏข้อมูลหรือ เอกสารการประเมินทั้ง 3 งาน ในช่วงเวลาที่สำรวจ

2.3.2) การประเมินผลการนำไปปฏิบัติ มีองค์ประกอบ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัด ประสบการณ์ 2) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล 3) การประสานความร่วมมือระหว่าง บ้าน โรงเรียนและชุมชน นำเสนอในตารางที่ 24 – 27 ดังนี้

ตารางที่ 24 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลการประเมินผล การนำไปปฏิบัติ ในประเด็นย่อยการจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษาและ การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
2.3.2 การประเมินผลการนำไปปฏิบัติ		
1)การจัดประสบการณ์		
1.1) การติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์		
ไม่กำหนด	4	7.8
กำหนด	47	92.2
เยี่ยมชั้นเรียน	41	80.4
ส่งบันทึกการสอน	40	78.4
สัมภาษณ์หัวหน้าระดับสายชั้นอนุบาล	38	74.5
ส่งเอกสาร รายงานสรุปผล	34	66.7
นำเสนอรายงานสรุปผลในที่ประชุม	32	62.7
พูดคุยกับผู้ปกครอง	40	78.4
อื่นๆ ได้แก่ พูดคุยกับเด็ก	2	3.9
1.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์		
ผู้บริหารสถานศึกษา	35	68.6
ฝ่ายวิชาการ	31	60.8
คณะผู้จัดทำแผนงาน	20	39.2

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลการประเมินผล
การนำไปปฏิบัติ ในประเด็นย่อยการจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษาและ
การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
1.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์		
หัวหน้าระดับชั้นอนุบาล	46	90.2
อื่นๆ ได้แก่ ครูอนุบาลทั้งระดับชั้น	1	2.0
1.3) ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์		
สัปดาห์ละครั้ง	7	13.7
เดือนละครั้ง	26	51.0
ภาคเรียนละครั้ง	15	29.4
อื่นๆ ได้แก่ ตามเวลาและโอกาสอำนวย	3	5.9
2) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
2.1) การติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
ไม่กำหนด	5	9.8
กำหนด	46	90.2
พูดคุย ชักถาม ผู้ที่เกี่ยวข้อง	42	82.4
สังเกตการจัดกิจกรรม	39	76.5
สัมภาษณ์หัวหน้าระดับสายชั้นอนุบาล	41	80.4
ส่งเอกสารรายงานการจัดกิจกรรม	34	66.7
นำเสนอรายงานสรุปผลในที่ประชุม	27	52.9
2.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรมพิเศษ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	33	64.7
ฝ่ายวิชาการ	20	39.2
คณะผู้จัดทำแผนงาน	21	41.2
หัวหน้าระดับสายชั้นอนุบาล	4	78.4
ครูประจำชั้นอนุบาล	36	70.6
อื่นๆ ได้แก่ งานอนามัย หัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง		
ครูหัวหน้าสายชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2	3	5.9
2.3) ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
ก่อนการจัดกิจกรรมพิเศษ	39	76.5
ระหว่างการจัดกิจกรรมพิเศษ	39	76.5
หลังการจัดกิจกรรมพิเศษ	45	88.2

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลการประเมินผล
การนำไปปฏิบัติ ในประเด็นย่อยการจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษาและ
การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
2.3.2 การประเมินผลการนำไปปฏิบัติ		
1) การจัดประสบการณ์การบริโภคศึกษา		
1.1) การบันทึกหลังการจัดประสบการณ์		
ไม่มี	11	17.5
สัปดาห์ละครั้ง	21	33.3
ทุกครั้งหลังการสอน	27	42.9
อื่นๆ ได้แก่ ตามเวลาและโอกาสอำนวย	4	6.3
1.2) การนำบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์		
ไม่ได้นำไปใช้	13	20.6
นำไปใช้ ดังนี้	50	79.4
เสนอรายงานต่อหัวหน้าระดับชั้นอนุบาล	17	27.0
เสนอรายงานต่อฝ่ายวิชาการ	21	33.3
พัฒนาปรับปรุงการจัดประสบการณ์	42	66.7
ประเมินสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ	32	50.8
วิเคราะห์เป้าหมายและพัฒนาเพื่อกำหนดโครงการกิจกรรมใหม่	25	39.7
1.3) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้การบริโภคศึกษา		
การสังเกต	62	98.4
ผลงานเด็ก	42	66.7
การสนทนา	52	82.5
แบบสอบถามผู้ปกครอง	33	52.4
การจัดบันทึก	24	38.1
การสำรวจแบบรายการ	10	15.9
แบบทดสอบ	6	9.5
อื่นๆ ได้แก่ พูดคุยกับผู้ปกครอง	1	1.6
1.4) ช่วงเวลาประเมินผลการเรียนรู้		
ก่อนการจัดประสบการณ์	31	49.2
ระหว่างการจัดประสบการณ์	35	55.6
หลังการจัดประสบการณ์	56	88.9
1.5) การนำข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์		
ไม่ได้นำไปใช้	4	6.3

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลการประเมินผล
การนำไปปฏิบัติ ในประเด็นย่อยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการ
การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
1.5) การนำข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ (ต่อ)		
นำไปใช้ ดังนี้	59	93.7
แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ	37	58.7
เสนอรายงานต่อหัวหน้าระดับชั้นอนุบาล	16	25.4
เสนอรายงานต่อฝ่ายวิชาการ	19	30.2
พัฒนาปรับปรุงการจัดประสบการณ์	51	81.0
วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายใหม่	34	54.0
เสนอฝ่ายบริหารเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ	19	30.2
2) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
2.1) การบันทึกหลังการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล		
ไม่มี	15	23.8
ตามโอกาสและเวลาที่อำนวย	33	52.4
หลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	15	23.8
2.2) การนำบันทึกหลังการจัดกิจกรรมพิเศษไปใช้ประโยชน์		
ไม่ได้นำไปใช้	15	23.8
นำไปใช้ ดังนี้	48	76.2
เสนอรายงานต่อหัวหน้าระดับชั้นอนุบาล	14	22.2
เสนอรายงานต่อฝ่ายกิจการนักเรียน/ฝ่ายบริหาร	12	19.0
พัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพิเศษ	43	68.3
ประเมินสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ	29	46.0
วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายใหม่	22	34.9
อื่นๆ ได้แก่ เป็นหลักฐาน ข้อมูลสารสนเทศ	1	1.6
2.3) วิธีการประเมินผลการเรียนรู้เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ		
การสังเกต	55	87.3
ผลงานเด็ก	37	58.7
การสนทนา	50	79.4
แบบสอบถามผู้ปกครอง	29	46.0
การจดบันทึก	22	34.9
การสำรวจแบบรายการ	9	14.3

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของครูอนุบาล จำแนกตามข้อมูลด้านการประเมินผล การนำไปปฏิบัติ ในประเด็นย่อยการจัดประสบการณ์การบริโภคนิสัยและการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 63)	ร้อยละ
2.3) ประเมินผลการเรียนรู้เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ (ต่อ)		
แบบทดสอบ	8	12.7
อื่นๆ ได้แก่ พูดคุยกับผู้ปกครอง	1	1.6
2.4) ช่วงเวลาประเมินผลการเรียนรู้เด็ก		
ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม	25	39.7
ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรม	30	47.6
หลังการเข้าร่วมกิจกรรม	47	74.6
2.5) การนำข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้เด็ก		
ไม่ได้นำไปใช้	13	20.6
นำไปใช้ ดังนี้	50	79.4
แจ้งผู้ปกครองทราบ	36	57.1
เสนอรายงานต่อหัวหน้าระดับชั้นอนุบาล	17	27.0
เสนอรายงานต่อฝ่ายวิชาการ	17	27.0
พัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพิเศษ	41	65.1
วิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายใหม่	31	49.2
เสนอฝ่ายบริหารเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ	48	28.6

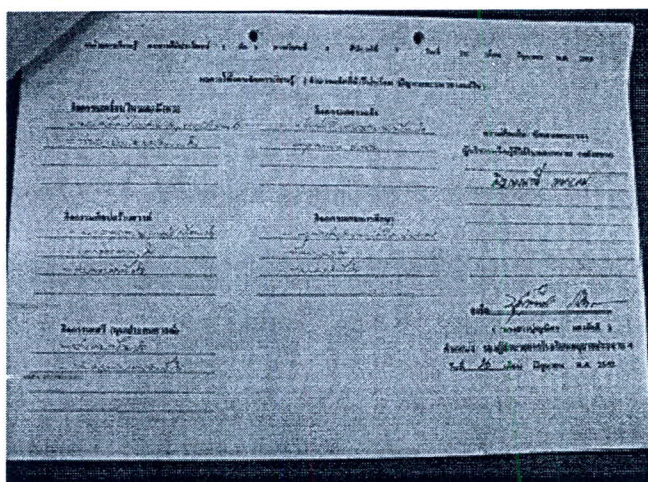
จากตารางที่ 24 - 26 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการประเมินผลการนำไปปฏิบัติ จากผู้บริหาร ครูอนุบาล ประกอบด้วย 3 ประเด็น 1) การจัดประสบการณ์การบริโภคนิสัย 2) การจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับเด็กวัยอนุบาล และ 3) การประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชน มีรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละประเด็น ดังนี้

1) การจัดประสบการณ์การบริโภคนิสัย ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารกำหนดให้มีติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์การบริโภคนิสัยสำหรับเด็กวัยอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 92.2 โดยใช้วิธีการเยี่ยมชั้นเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ตรวจสอบบันทึกการสอน คิดเป็นร้อยละ 80.4 และ 78.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ พูดคุยกับเด็ก คิดเป็นร้อยละ 3.9 โดยกำหนดให้หัวหน้าระดับชั้นอนุบาลเป็นผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 90.2 และ 68.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ครูอนุบาล ทั้งระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 2 มีการติดตามตรวจสอบเดือนละครั้ง มากที่สุด รองลงมา คือ

ภาคการศึกษาละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51 และ 29.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ตามเวลาและโอกาส
 อำนวย คิดเป็นร้อยละ 6.3

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 6 คน สรุปตรงกันว่า
 ครูอนุบาลมีการบูรณาการเนื้อหาสาระโดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้การบริโภคศึกษาสำหรับเด็กวัยอนุบาล
 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน โดยตรวจสอบจากรายงานงานการปฏิบัติงาน โรงเรียน
 ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองโดยเข้าร่วมประชุมปฐมนิเทศรับทราบนโยบาย นอกจากนี้ยังเป็น
 ผู้ช่วยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กวัยอนุบาล

ข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร พบว่า มีการประเมินแผนการจัดประสบการณ์
 จากฝ่ายวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา



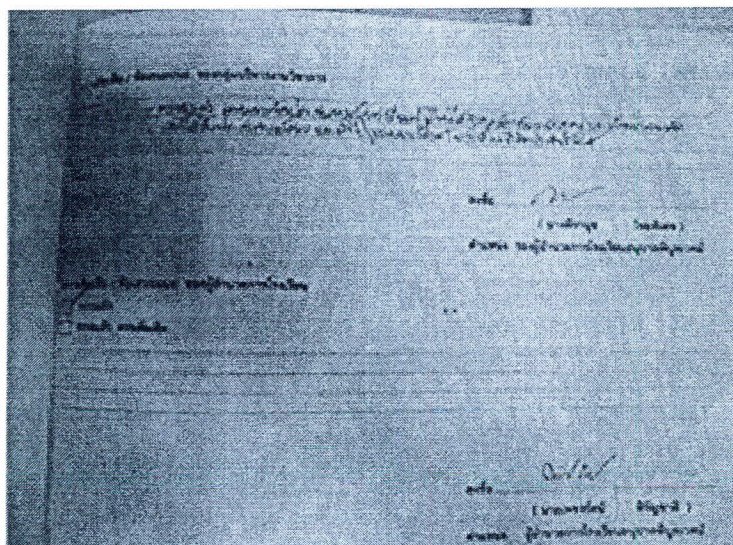
ภาพที่ 11 การประเมินแผนการจัดประสบการณ์อาหารดีมีประโยชน์ โดยผู้บริหารโรงเรียน

ข้อมูลจากแบบสอบถามครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลบันทึกหลังการจัด
 ประสบการณ์ทุกครั้งหลังสอนมากที่สุด รองลงมา คือ สัปดาห์ละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.9 และ
 33.3 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ตามเวลาและโอกาสอำนวย คิดเป็นร้อยละ 6.3 นำข้อมูลการบันทึก
 หลังการจัดประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 79.4 โดยนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัด
 ประสบการณ์ในครั้งต่อไปมากที่สุด รองลงมา คือ ประเมินสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ
 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 50.8 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เสนอรายงานต่อฝ่ายวิชาการ
 คิดเป็นร้อยละ 33.3 ครูอนุบาลประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสังเกตมากที่สุด รองลงมา คือ
 การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 98.4 และ 82.5 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ พูดคุยกับผู้ปกครอง คิดเป็น
 ร้อยละ 1.6 โดยประเมินผลการเรียนรู้หลังการจัดประสบการณ์มากที่สุด รองลงมา คือ ระหว่าง
 การจัดประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 88.9 และ 55.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด ก่อนการจัด
 ประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 49.2 มีการนำข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็น

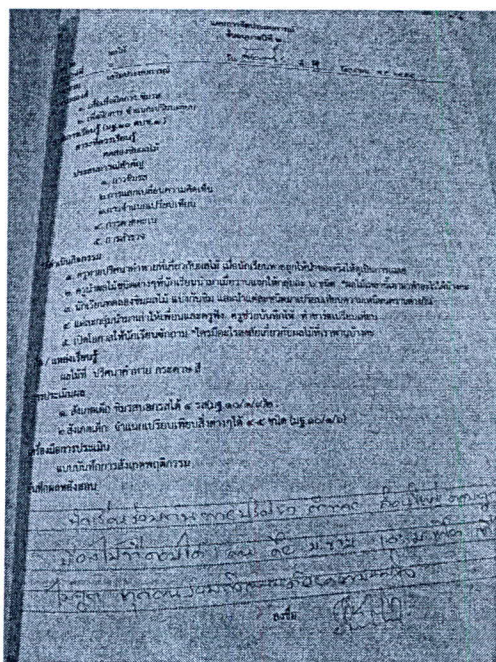
ร้อยละ 93.7 โดยนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดประสบการณ์ในครั้งต่อไปมากที่สุด รองลงมา คือ แจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ คิดเป็นร้อยละ 81 และ 58.7 น้อยที่สุด คือ เสนอรายงานต่อหัวหน้า ระดับอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 30.2

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาล จำนวน 7 ใน 12 คน มีการจดบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ สัปดาห์ละครั้ง ครูอนุบาล จำนวน 5 ใน 12 คน มีการจดบันทึกตามเวลาและโอกาสที่อำนวย ครูอนุบาลทั้ง 12 คน ประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสังเกต พูดคุยกับ เด็กวัยอนุบาล และพูดคุยกับผู้ปกครอง ครูอนุบาล จำนวน 8 ใน 12 ใช้เกณฑ์ในการประเมินผล การเรียนรู้โดยสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ปฏิบัติได้ โดยครูช่วยเหลือ และไม่ปฏิบัติเลย

ข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร พบว่า ครูอนุบาล จำนวน 4 ใน 6 คน มีการจดบันทึกหลังการสอน และครูอนุบาลทุกคน มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการจดบันทึก แบบสำรวจรายการ และกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ดี ปานกลาง ปรับปรุง 2) ปฏิบัติได้ดี ปฏิบัติได้ดีเป็นบางครั้ง ควรส่งเสริม



ภาพที่ 12 การประเมินแผนการจัดประสบการณ์ โดยผู้บริหารและกลุ่มงานฝ่ายวิชาการ



ภาพที่ 13 การบันทึกหลังการสอน

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ ร้อยละปี 2/2
ฉบับที่ 6-เรื่อง อาหารที่มีประโยชน์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการพฤติกรรมที่ประเมิน															สรุปผล	
		ทักษะการใช้					ความรู้					การปฏิบัติตน					รวม	เฉลี่ย
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5		
1	ค.ช.ธนเดช สุขเกษมพร																	
2	ค.ช.ทองระรา มั่งคั่ง																	
3	ค.ช.ธนาจิ วัฒนศิริ																	
4	ค.ช.กรรณิศา งามประเสริฐ																	
5	ค.ช.นันทิยา สิมคำชัย																	
6	ค.ช.ณัฐพร งามทอง																	
7	ค.ช.กรรณิศา งามทอง																	
8	ค.ช.ศิริวรรณ ออมบุญเรือง																	
9	ค.ช.วราพร งามจิตร																	
10	ค.ช.วิกรม งามจิตร																	
11	ค.ช.ธนภัทร อ้วนไทย																	
12	ค.ช.กัญญา อธิพันธ์พิทักษ์																	
13	ค.ช.ไพศาล จงวิบูลย์ศิลป์																	

ภาพที่ 14 การประเมินผลการเรียนรู้อาหารที่มีประโยชน์ แบบสำรวจรายการ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานค่า

2) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดให้มีการติดตามตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 90.2 โดยใช้วิธีการพูดคุยซักถามผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ สัมภาษณ์หัวหน้าระดับชั้นอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 82.4 และ 80.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ นำเสนอรายงานสรุปผลในที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 52.9 โดยกำหนดให้หัวหน้าระดับชั้นอนุบาลเป็นผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบ รองลงมา คือ ครูระดับ

ชั้นอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 78.4 และ 70.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ คณะผู้จัดทำแผนงาน คิดเป็นร้อยละ 41.2 และมีการติดตามตรวจสอบหลังการดำเนินงาน รองลงมา คือ ระหว่างการดำเนินงาน และก่อนการดำเนินงาน ทั้ง 2 ช่วงระยะเวลาเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 88.2 และ 76.5 ตามลำดับ

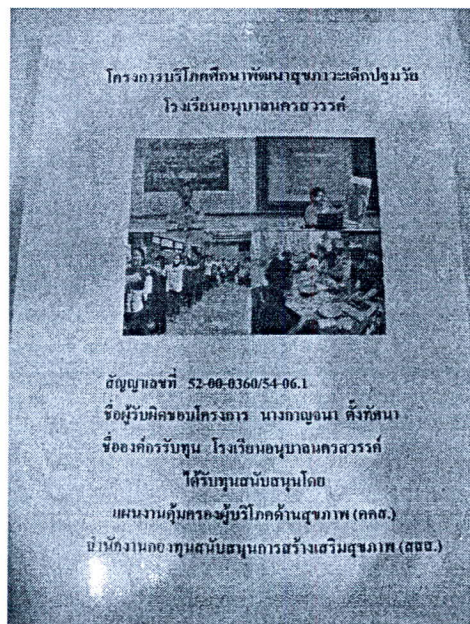
ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารทั้ง 6 คน สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูอนุบาลจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล โดยมอบหมายให้ครูแต่ละระดับชั้นอนุบาลรับผิดชอบดูแล โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองโดยตรวจสอบจากแบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลจากแบบสอบถามครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลมีการบันทึกหลังการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล ตามโอกาสและเวลาที่อำนวย รองลงมา คือ หลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง และ ไม่มีการจดบันทึก ทั้ง 2 ด้านเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 52.4 และ 23.8 ตามลำดับ มีการนำข้อมูลบันทึกหลังการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 76.2 โดยนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลมากที่สุด รองลงมา คือ ประเมินสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 68.3 และ 46.0 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เป็นหลักฐานข้อมูล สารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 1.6 ครูอนุบาลใช้วิธีการสังเกตเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรม รองลงมา คือ การสนทนา คิดเป็นร้อยละ 87.3 และ 79.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ พูดคุยกับผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 1.6 และประเมินผลการเรียนรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 74.6 และ 47.6 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 39.7 นอกจากนี้ ครูอนุบาลนำข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้หลังการเข้าร่วมกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 79.4 โดยนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลในครั้งต่อไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ รองลงมา คือ แจ้งผู้ปกครองรับทราบ คิดเป็นร้อยละ 65.1 และ 57.1 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ เสนอรายงานต่อหัวหน้าระดับชั้นอนุบาล และเสนอรายงานต่อฝ่ายวิชาการ ทั้ง 2 วิธีการ เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 27.0

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาลทุกคน บันทึกการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้เด็กวัยอนุบาล ใช้เกณฑ์ คือ การเข้าร่วมกิจกรรม และจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจกับผู้ปกครองที่มาเข้าร่วมกิจกรรม

ข้อมูลจากแบบสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำมีการกำหนดการประเมินการผลจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบในช่วงระหว่างและภายหลังการจัดกิจกรรม ครูอนุบาลทั้ง 6 คน

สรุปผลการจัดกิจกรรมและจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน โดยให้จัดทำรายงานสรุปผล
การจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ กิจกรรม



ภาพที่ 15 เอกสารรายงานสรุปการจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล
โครงการบริโภคนาฬิกาพัฒนาสุขภาพของเด็กปฐมวัย



ภาพที่ 16 การจัดกิจกรรมพิเศษส่งเสริมเด็กวัยอนุบาล โครงการบริโภคนาฬิกาพัฒนาสุขภาพของเด็กปฐมวัย
โดยเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมเรียนรู้ศิลปะการจัดอาหารให้กับเด็กวัยอนุบาล

ตารางที่ 26 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกข้อมูลตามการประเมินผลการนำไปปฏิบัติ ในประเด็นย่อยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านโรงเรียนและชุมชน จากแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N = 51)	ร้อยละ
3.2) ผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบ		
อื่นๆ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้าโครงการ	2	3.9
3.3) ระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบ		
ทุกครั้งที่มีการเข้าร่วมประชุมกิจกรรม โครงการ	22	43.1
เดือนละครั้ง	13	25.5
ภาคเรียนละครั้ง	34	66.7
ปีการศึกษาละครั้ง	9	17.6
อื่นๆ ได้แก่ ตามแผน และตามเวลาโอกาสที่อำนวย	2	3.9

3) การประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ประกอบด้วย 2 ประเด็น ได้แก่ การมีส่วนร่วม และการให้ความรู้

3.1) การมีส่วนร่วม ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ กำหนดให้มีการติดตาม ตรวจสอบ คิดเป็นร้อยละ 94.1 โดยใช้วิธีการพูดคุยซักถามผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด รองลงมา คือ ศึกษาเอกสารรายงานการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 88.2 และ 64.7 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ นำเสนอรายงานสรุปผลในที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 54.9 โดยกำหนดให้หัวหน้าระดับชั้นอนุบาลเป็นผู้รับผิดชอบติดตามตรวจสอบมากที่สุด รองลงมา คือ ครูระดับชั้นอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 82.4 และ 80.4 ตามลำดับ น้อยที่สุด คือ คณะกรรมการสถานศึกษา หัวหน้าโครงการ คิดเป็นร้อยละ 3.9 และมีการติดตามตรวจสอบภาคการศึกษาครั้งมากที่สุด รองลงมา คือ ทุกครั้งที่มีการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 64.7 และ 43.1 ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ ตามแผนและตามเวลา โอกาสที่อำนวย คิดเป็นร้อยละ 3.9

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหาร จำนวน 2 ใน 6 คน พบปัญหาการให้ข้อมูล ขาดสาร ความรู้แก่ผู้ปกครองจำนวนเล็กน้อย แต่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการพูดคุย และโทรศัพท์ติดต่อ แต่ผู้บริหาร จำนวน 4 ใน 6 คน ไม่พบปัญหาใดในการให้ข้อมูล ขาดสาร ความรู้ ผู้บริหารทั้ง 6 คน ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน และหน่วยงานภายนอก เช่น เจ้าหน้าที่อนามัย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัย มาให้ความรู้แก่เด็ก และทางโรงเรียนส่งครูที่เกี่ยวข้องไปเข้าร่วมอบรม ในขณะเดียวกันโรงเรียนมีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ สุขอนามัยในการรับประทานอาหาร การคัดแยกขยะ และการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า

ข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร พบว่า โรงเรียนแกนนำทั้ง 6 โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจจากผู้ปกครองทุกครั้งที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมกับโรงเรียน โดยโรงเรียนจัดทำแบบสอบถาม และประเมินจากจำนวนการเข้าร่วมผู้ปกครองทุกครั้ง

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบการประเมินพฤติกรรม การบริโภคของเด็กวัยอนุบาล

พฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล	ครูอนุบาล			ผู้ปกครอง		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับพฤติกรรม	$\bar{x}$	S.D	ระดับพฤติกรรม
ด้านการเลือกซื้อสินค้า ของเล่น และบริการ						
1. ความสะดวกสบาย ความสมบูรณ์ของบรรจุภัณฑ์ของสินค้า	3.35	1.14	ปานกลาง	3.56	0.97	ดี
2. ดูหรือบอกราคาสินค้า ของเล่น ขนมก่อนซื้อ	3.24	0.98	ปานกลาง	3.44	1.04	ปานกลาง
3. ดูวันหมดอายุบนฉลากขนม ก่อนซื้อ และก่อนกิน	2.90	0.91	ปานกลาง	3.21	1.23	ปานกลาง
4. จ่ายเงินก่อนแกะหีบห่อของสินค้า ของเล่น และขนม	3.86	0.93	ดี	3.88	0.97	ดี
รวมรายด้าน	3.34	0.79	ปานกลาง	3.52	0.86	ดี
ด้านการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัย และมีคุณค่า						
1. ไม่รับประทานลูกอม ท็อฟฟี่	3.59	0.93	ดี	3.31	1.06	ปานกลาง
2. ไม่รับประทานขนมกรุบกรอบ ขนมหวาน	3.48	0.84	ปานกลาง	3.15	1.00	ปานกลาง
3. ไม่รับประทานอาหารรสจัด เช่น หวานจัด	3.63	0.89	ดี	3.59	0.93	ดี
4. ไม่ดื่มเครื่องดื่มรสหวาน เช่น น้ำหวานสีน้ำตาลดม นมรสหวาน	3.43	0.76	ปานกลาง	3.22	0.99	ปานกลาง
รวมรายด้าน	3.53	0.72	ดี	3.32	0.81	ปานกลาง
ด้านการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์						
1. ใช้เวลาว่างโดยเลือกอ่านหนังสือ เป็นต้น	3.67	1.22	ดี	3.45	0.94	ปานกลาง
2. ไม่ร้องขอให้เปิดโทรทัศน์ วีดิทัศน์	3.49	0.86	ปานกลาง	3.21	0.90	ปานกลาง
3. ไม่ร้องขอและนำเครื่องมือสื่อสารไปโรงเรียน	4.37	1.10	ดี	3.79	0.96	ดี
4. ไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว รุนแรง และไม่เหมาะสม เลียนแบบโฆษณา รายการโทรทัศน์ เกมอิเล็กทรอนิกส์	3.81	0.84	ดี	3.71	0.88	ดี
รวมรายด้าน	3.83	0.66	ดี	3.54	0.66	ดี

ตารางที่ 27 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบการประเมิน
พฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล

พฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล	ครูอนุบาล			ผู้ปกครอง		
	$\bar{x}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{x}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม
ด้านการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย						
1. เล่นของเล่นอย่างถูกวิธี เช่น ไม่ขว้างปา	4.03	0.78	ดี	3.85	0.89	ดี
2. บอกความหมายของสัญลักษณ์อันตราย	3.56	0.88	ดี	3.32	0.96	ปานกลาง
3. ไม่เข้าไปใกล้บริเวณพื้นที่ที่ติดป้าย หรือ สัญลักษณ์อันตราย	3.62	0.91	ดี	3.28	1.00	ปานกลาง
4. ไม่หยิบจับ ผลิตภัณฑ์ที่ติดป้าย หรือ สัญลักษณ์สารเคมีอันตราย	3.59	0.82	ดี	3.34	1.04	ปานกลาง
รวมรายด้าน	3.70	0.71	ดี	3.45	0.81	ปานกลาง
ด้านการใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม						
1. แสดงพฤติกรรมเก็บออม โดยหยอดเงินใส่ กระปุก	4.33	0.80	ดี	3.82	0.85	ดี
2. ไม่ร้องขอซื้อของเล่น สินค้า พุ่มเฟิ่ย	4.00	0.78	ดี	3.34	0.97	ปานกลาง
3. ไม่ร้องขอเงินไปโรงเรียนเกินความจำเป็น	4.13	0.83	ดี	3.94	0.82	ดี
4. คืนเงินหรือไม่ใช้เงินที่ได้รับจนหมด	4.37	1.05	ดี	3.84	0.87	ดี
รวมรายด้าน	4.21	0.69	ดี	3.74	0.68	ดี
ด้านการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า						
1. รับประทานอาหารหมดจาน ตั้มน้ำหมดแก้ว	3.94	0.80	ดี	3.55	0.94	ดี
2. ปิดก๊อกน้ำเมื่อใช้เสร็จ	4.33	0.97	ดี	4.07	0.81	ดี
3. ปิดสวิตช์เครื่องใช้ไฟฟ้าเมื่อใช้เสร็จ เช่น พัดลม	4.14	1.09	ดี	3.74	0.93	ดี
4. คัดแยกขยะและทิ้งขยะถูกที่	3.68	0.86	ดี	3.38	0.93	ปานกลาง
รวมรายด้าน	4.02	0.72	ดี	3.69	0.71	ดี
รวมทุกด้าน	3.77	0.56	ดี	3.54	0.60	ดี

จากตารางที่ 27 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล จาก
ครูอนุบาลและผู้ปกครอง มีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถามครูอนุบาล พบว่า ในภาพรวมของผลการประเมินพฤติกรรม การบริโภคของเด็กวัยอนุบาลโดยครูอนุบาล พบว่า อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.77$) เมื่อพิจารณาราย สาระ พบว่า สาระที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการบริโภคสูงสุด คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการ เก็บออม ($\bar{x} = 4.21$) รองลงมา คือ การใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ($\bar{x} = 4.02$) ต่ำที่สุด คือ การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ ($\bar{x} = 3.34$)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูอนุบาล พบว่า ครูอนุบาล จำนวน 6 ใน 12 คน แสดงความ คิดเห็นว่า เด็กวัยอนุบาลมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงและสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง คือ ด้านการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ในรายการการรับประทานอาหารหมดจาน ดื่มน้ำ หมดแก้ว ครูอนุบาล จำนวน 4 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า เด็กวัยอนุบาลมีพฤติกรรมกรรมการบริโภค ที่เปลี่ยนแปลงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม ในรายการ แสดงพฤติกรรมกรรมการเก็บออมโดยหยอดเงินใส่กระปุก ครูอนุบาล จำนวน 2 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า เด็กวัยอนุบาลมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติ ได้ด้วยตนเอง คือ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า ในรายการ ไม่ดื่มเครื่องดื่ม รสหวาน เช่น น้ำหวานสี น้ำอัดลม นมหวาน นอกจากนี้ ครูอนุบาล จำนวน 5 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า พฤติกรรมกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาลที่ต้องการปรับเปลี่ยนมากที่สุด คือ การเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ ในรายการดูวันหมดอายุบนฉลากขนม ก่อนซื้อ และก่อนกิน ครูอนุบาล จำนวน 4 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า พฤติกรรมกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล ที่ต้องการปรับเปลี่ยนมากที่สุด คือ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีประโยชน์ ในรายการการดื่มเครื่องดื่มที่มีรสหวาน นอกเหนือจากรายการคือ การรับประทานผัก ผลไม้ ครูอนุบาล จำนวน 2 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า พฤติกรรมกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล ที่ต้องการปรับเปลี่ยนมากที่สุด คือ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในรายการ รู้จักบอกความหมายของ สัญลักษณ์อันตราย ไม่เข้าไปใกล้บริเวณพื้นที่ที่ติดป้ายหรือ สัญลักษณ์อันตราย และไม่หยิบจับ ผลิตภัณฑ์ที่ติดป้ายสัญลักษณ์อันตราย เช่น สัญลักษณ์กะโหลกไขว้ ส่วนครูอนุบาล 1 ใน 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า พฤติกรรมกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาลที่ต้องการปรับเปลี่ยนมากที่สุด คือ การเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ นอกเหนือจากรายการ คือ การใช้เวลาวางเล่นเกม

ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมกรรมการบริโภค ของเด็กวัยอนุบาลโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.54$) เมื่อพิจารณารายสาระ พบว่า สาระที่มี ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการบริโภคสูงสุด คือ การใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม ($\bar{x} = 3.74$)

รองลงมา คือ การใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ($\bar{x} = 3.69$) ต่ำที่สุด คือ การเลือกรับประทานอาหารที่ถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า ($\bar{x} = 3.32$)

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองทั้งหมดแสดงความคิดเห็นว่า พฤติกรรมการบริโภคของเด็กวัยอนุบาล โดยรวมเด็กวัยอนุบาลสามารถปฏิบัติได้โดยผู้ปกครองแนะนำเป็นบางครั้ง เมื่อสอบถามเป็นรายด้าน ผู้ปกครองทั้งหมด แสดงความคิดเห็นว่า เด็กวัยอนุบาลสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้จ่ายอย่างประหยัดและการเก็บออม และ ด้านการใช้และรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ผู้ปกครองทั้ง 48 คน แสดงความคิดเห็นว่า เด็กวัยอนุบาลสามารถปฏิบัติได้โดยผู้ปกครองแนะนำเป็นบางครั้ง ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเลือกซื้อสินค้า ของเล่นและบริการ และ ด้านการเลือกรับประทานอาหารอย่างถูกสุขอนามัยและมีคุณค่า ด้านการเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากโฆษณา สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ และด้านการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย